

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

„ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LACKOVCE“

v rozsahu podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

Obsah:

A. Základné údaje

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie
2. Sídlo
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie:

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)
3. Dotknuté obce
4. Dotknuté orgány
5. Schvaľujúci orgán
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber
2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie
3. Suroviny – druh, spôsob získavania
4. Energetické zdroje – druh, spotreba
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií
2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, ČOV), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania
3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi
4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné, zdroj a intenzita)
6. Doplňujúce údaje (významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie – inžinierskogeologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia
2. Klimatické pomery
3. Ovzdušie (stav znečistenia ovzdušia)
4. Vodné pomery – povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd
5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd
6. Fauna a flóra – charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov
7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana, ekologická stabilita
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov (chránené územia národnej siete, chránené územia sústavy NATURA 2000, chránené vodohospodárske oblasti), územný systém ekologickej stability
9. Obyvateľstvo – demografické údaje, sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality
12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce, iné vplyvy
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery
3. Vplyvy na klimatické pomery
4. Vplyvy na ovzdušie
5. Vplyvy na vodné pomery
6. Vplyvy na pôdu

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy
8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality
12. Iné vplyvy
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi
14. Zhodnotenie splnenia požiadaviek zo stanovísk k oznámeniu

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

A. Základné údaje

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie: **Obec Lackovce**
2. Sídlo: **Lackovce**
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje právneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávami krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie:

Obstarávateľ: Obec Lackovce, okres Humenné

Zastúpený starostkou obce: **Ing. Ľuboslava Hofericová**

Obecný úrad Lackovce, Lackovce 37, 066 01 Humenné

Kontakt: 0915 971 113, 057/788 53 30, obeclackovce@lackovce.sk

Osoba s odb. spôsobilosťou na obstarávanie ÚPD: Ing. Stanislav Imrich

Spracovateľ: Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov,

051/77 220 71, 0905 371 634, e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com

Miesto na konzultácie: dtto

Hlavný riešiteľ: Ing.arch. Vladimír Ligus, AA SKA č.1129

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. **Názov:** Územný plán obce Lackovce - návrh
2. **Územie:** Prešovský kraj, okres Humenné, obec Lackovce, katastrálne územie Lackovce, číslo k.ú. 815730
3. **Dotknuté obce:** Humenné, Kochanovce, Kamenica nad Cirochou, Hažín nad Cirochou.

4. Dotknuté orgány:

- Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
- Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 3, 080 01 Prešov
- Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o životné prostredie, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné
- Okresný úrad Humenné, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné
- Okresný úrad Humenné, pozemkový a lesný odbor, Mierová 4, 066 01 Humenné
- Krajský pamiatkový úrad, Hlavná 115, 080 01 Prešov
- Úrad Prešovského samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Humennom, Ul. 26.novembra 2/1507, 066 18 Humenné
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Humennom, Kudlovská 172, 066 01 Humenné
- Obvodný banský úrad Košice, Timonova 23, 045 57 Košice
- Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Humenné, Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné
- Dopravný úrad, Divízia dráh a dopravy na dráhach, Štefánikova ul. 60, 041 50 Košice

5. Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Lackovce

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:

Riešené katastrálne územie leží mimo dosahu štátnych hraníc Slovenskej republiky. Vplyvy návrhov obsiahnutých v návrhu územného plánu obce Lackovce ani geograficky, ani nijakým iným spôsobom nepresahujú štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber

Pre navrhovanú výstavbu predovšetkým v súčasnom extraviláne územný plán navrhuje záber pozemkov pôvodne využívaných ako poľnohospodársky pôdny fond západne od súčasného sídla (lokalita Tabla), severne od súčasného sídla (v lokalitách Pri kríži, Hliniská, Krivule, Za mostkom) a východne od súčasného zastavaného územia obce (lokalita Vyšné záhumienky). Výstavba rodinných domov v pôvodnej časti obce sa bude rozvíjať na voľných plochách využívaním nezastavaných prieluk a nadmerných záhrad. Okrem výstavby rodinných domov na nových plochách bude prebiehať prestavba schátralých a nevyhovujúcich objektov. Tieto objekty budú prestavované na ich pôvodných pozemkoch.

Návrh územného plánu vyhodnotenie perspektívneho záberu PPF podá formou samostatnej prílohy.

Záber lesného pôdneho fondu je minimálny a nepodstatný, týka sa len situovania tzv. oddychovej zóny v širšej lokalite Nad Velikou v masíve Veliká a situovania navrhovanej vyhladkovej veže tesne pod kótou Veliká 307 na plochách ktoré tvoria trvalé trávne porasty mimo lesný porast.

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

Obec má vybudovaný verejný vodovod, ktorý je súčasťou Východoslovenskej vodárenskej sústavy. Katastrom obce prechádzajú prírodné vodovodné rady, privádzajúce pitnú vodu z vodných zdrojov VVS, najmä z VN Starina do Kochanoviec, Udavského a vyššie položených obcí v údolí Laborca a Udavy. Z prírodného radu je voda privádzaná do vodojemu Lackovce na severovýchodnej strane obce. Zásobovacím potrubím je voda privedená do zastavanej časti obce. Rozvádzacím potrubím je cez jednotlivé vetvy pitná voda privedená k spotrebiteľom v obci.

Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu, ktorá je súčasťou skupinovej kanalizácie, odvádzajúcej odpadové vody z obce do kanalizačnej sústavy mesta a ČOV Humenné.

V súčasnosti odvádzanie povrchových dažďových vôd z komunikácií sa zabezpečuje systémom obojstranných alebo jednostranných rigolov pozdĺž miestnych komunikácií a odvodňovacích kanálov, ktoré ústia do riek Cirocha a Laborec.

3. Suroviny – druh, spôsob získavania

V katastrálnom území obce Lackovce sa nenachádzajú dobývacie priestory nerastov a hornín, nie sú vytýčené chránené ložiskové územia, ani priekumné územia.

4. Energetické zdroje – druh, spotreba

Zásobovanie elektrickou energiou: Obec Lackovce je na elektrickú energiu napojená zo vzdušnej siete 22 kV z linky vedenej v západnej časti katastra obce. V súčasnom období je elektrická energia distribuovaná prostredníctvom vzdušných aj káblových vzdušných a zemných prípojkov do trafostaníc. Väčšina trafostaníc (7) v obci je v správe VSE a sú určené pre maloodber, pri hospodárskom dvore a výrobných areáloch sa nachádzajú trafostanice pre podnikateľský sektor.

Celkový inštalovaný príkon trafostaníc pre bývanie a vybavenosť v obci je 1360 kVA, celkovo 1930 kVA.

Sekundárna sieť ústiaca z transformačných staníc je po zrekonštruovaní na celom území v dobrom stave. Verejné osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami, osadenými na podperných bodoch nízkonapäťovej siete.

Zásobovanie plynom: Obec Lackovce je plynofikovaná, zemný plyn sa využíva na varenie, vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody.

Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica Lackovce. Vysokotlakový pripojovací plynovod DN 100 s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa vedie z obce Hažín. Z regulačnej stanice je vedená STL distribučná, vedená vo verejných priestranstvách, v okrajoch miestnych komunikácií a v chodníkoch.

Východnou časťou katastrálneho územia obce vedie trasa prepojovacieho VTL plynovodu DN 1000 Poľsko - Slovensko, na území Prešovského kraja v koridore Palota - Medzilaborce - Lackovce - Chlmec. V riešenom území vedie lokalitami Veliká - Nad Velikou - Pod Pavlovou severne a východne od obce.

V obci nie je, ani sa nenavrhuje nijaký systém centrálného zásobovania teplom.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

Dopravne je územie obce prístupné zo západu po ceste III/3838 Humenné - Lackovce, ktorá tvorí hlavnú dopravnú os riešeného územia. Napojená je na cestu II/559 Humenné – Medzilaborce na severnom okraji mesta Humenné. Tento smer tvorí pre obec základný prístup k hlavnej cestnej sieti i iným druhom dopravy.

Základom komunikačnej siete v riešenom území obce je cesta III/3838, tvoriaca prietah cez obec, miestna komunikácia vedúca cez jadro obce k futbalovému hrisku a miestna a účelová cesta vedúca k hospodárskemu dvoru v katastri Kochanoviec. Tieto cesty, vytvárajúce pôdorysné osi obce v smere sever - juh a východ - západ tvoria základný komunikačný systém (ZÁKOS) obce. Ostatné miestne komunikácie sa pripájajú na ZÁKOS a spolu zabezpečujú dopravnú obsluhu zástavby obce.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

V katastrálnom území obce Lackovce nie je zriadená monitorovacia stanica kvality ovzdušia, preto nie je možné uviesť približné, ani presné hodnoty imisného znečistenia ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami.

Polutanty pochádzajú predovšetkým z mobilných zdrojov znečistenia, t.z. z motorových vozidiel cestnej dopravy.

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. Podstatné je, že riešené územie sa nachádza v dosahu priemyselnej aglomerácie Vranov nad Topľou - Strážske – Humenné – Snina, znečistenie ovzdušia v tomto priestore však v poslednom období výraznejšie klesá.

2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, ČOV), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

Likvidácia odpadových (splaškových) vôd je zabezpečená odvádzaním skupinovým kanalizačným systémom do ČOV Humenné, odtiaľ vyčistené vody sú vypúšťané do recipientu, ktorým je rieka Laborec. Množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd za obec Lackovce nie sú známe.

V súčasnosti odvádzanie povrchových dážďových vôd z komunikácií sa zabezpečuje systémom obojstranných alebo jednostranných rigolov pozdĺž komunikácií a odvodňovacími kanálmi, ktoré vyúsťujú do riek Cirocha a Laborec.

3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.

Celkové množstvo odpadov v roku za obec nie je známe.

Problém je s biologicky rozložiteľnými odpadmi (najmä zo zelene, plánovaná sú kompostáreň a zberný dvor pod hospodárskym dvorom bývalého JRD. Divoké skládky odpadu sú sanované, resp. prekryté.

4. Hluk a vibrácie

Problém s hlukom z cestnej premávky sa oproti súčasnému stavu v riešenom katastri (podlimitný) môže zvýrazniť výstavbou preložky cesty II/559, resp. jej uvedenia do prevádzky. Úsek preložky cesty len minimálne zasahuje do riešeného katastra. Riešenie problému hluku z dopravy na preložke cesty II/559 bude založené na umiestnení navrhovanej obytnej zástavby v dostatočnej vzdialenosti od tejto cesty a vysadení zeleného pásu izolačnej stálozelenej zelene pozdĺž nej. Posúdenie potreby inštalácie protihlukovej steny pri tejto ceste bude súčasťou projektu jej stavby.

Zdroj možných vibrácií sa v riešenom území nevyskytuje.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné, zdroj a intenzita)

Riešené územie spadá do plôch nízkeho radónového rizika, preto nie sú potrebné žiadne osobitné ochranné opatrenia.

6. Doplnujúce údaje (významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

Významné terénne úpravy v katastrálnom území obce sú realizované v súvislosti s výstavbou plánovaného prepojavacieho vysokotlakového plynovodu DN 1000 Poľsko – Slovensko (na území Slovenska v línii Palota – Medzilaborce /-Lackovce-/ – Chlmec). V riešenom území schválená trasa vedie lokalitami Veliká – Nad Velikou – Pod Pavlovou východne a severne od obce. Bezpečnostné pásmo plynovodu v šírke 200 m od osi potrubia vytvára 400 m široký pás pozemkov s jednoznačným obmedzením možností ich využívania na výstavbu.

V západnej časti katastra obce Lackovce v krátkom úseku sa očakávajú významné terénne úpravy v trase preložky cesty II/559.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Katastrálne územie obce Lackovce sa administratívne nachádza v okrese Humenné v Prešovskom kraji. Katastrálnymi hranicami je vymedzené katastrálne územie vo výmere 359,8 ha, zároveň je vymedzené voči susedným štyrom katastrálnym územiám – Humenné, Kochanovce, Kamenica nad Cirochou, Hažín nad Cirochou.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie – inžinierskogeologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia

Geologická charakteristika riešeného územia.

Katastrálne územie obce Lackovce je budované geologicky rôznymi treťohornými súvrstviami paleogénu (flyš) a geologicky mladšími a mladými kvartérnymi (štvrtohornými) sedimentmi pleistocénneho a holocénneho veku.

Sídlo (obec Lackovce) je položené v strednej až južnej časti katastra; je položené na nízkej fluviálnej terase nad spoločnou nivou Laborca a Cirochy; jeho východná časť je položená na terase

mladšieho pleistocénu - wŕmu, západná časť na riečnych štvrtohorných holocénnych sedimentoch (na sedimentoch zo súčasnej geologickej doby).

Terciér (treťohory) vo flyšovom vývoji vystupuje v severovýchodnej časti riešeného katastra v masíve kóty Veliká 307 – v paleogéne bradlového pásma, juhozápadne od masívu nad nivou Laborca a Cirochy vystupujú sedimenty mladšieho paleocénu - wŕmu, ktoré sú súčasťou pásma, ležiaceho medzi nivou Laborca a flyšového pásma masívu Velikej a Rebiakovej; pásmo wŕmu tu severne zasahuje aj do katastrov obcí Kochanovce a Udavské .

Zmienené flyšové pásmo Velikej a Rebiakovej (masív Rebiakovej leží mimo riešeného katastra) je súčasťou magurského príkrovu krynickej jednotky pročského súvrstvia; masív Velikej (odlišnej od masívu Rebiakovej) vekovo tvoria sedimenty mladšieho paleocénu až stredného eocénu, reprezentované kremenno-karbonátovými pieskovecami a sivozelenkastými ílovcami a zlepenkami.

Zmienovaný pás sedimentov mladšieho paleocénu - wŕmu, na ktorom je položená východná časť sídla Lackovce tvoria fluvialne (riečne) usadeniny štrk, piesčité štrk a zahlienený piesčité štrk nízkych terás s pôdnym pokryvom.

Mladšie kvartérne (štvrtohorné) sedimenty sú reprezentované pleistocénymi (staršie štvrtohory) až holocénymi (geologicky súčasnými) fluvialnymi usadeninami, ktoré sú zastúpené povodňovými piesčitými a ílovitými hlinami, pieskom a hlinitým štrkom riečnych nív.

Je potrebné v súvislosti s riečnou nivou uviesť, že v kontakte historickej riečnej nivy s masívom Velikej v úzkom výčnelku, zasahujúcim do masívu severovýchodne od intravilánu obce sa nachádza enkláva holocénneho veku – tzv. ronový a výmoľový kúžeľ, ktorý budujú tzv. proluviálne sedimenty: hlina a piesčitá hlina, miestami s úlomkami okolitých hornín a hlinitý štrk. Je to prvok málo stabilný až nestabilný, s možným predpokladom svahových porúch.

Ložiská nerastných surovín. V riešenom území sa nenachádzajú dobývacie priestory, ani prieskumné alebo chránené ložiskové územia, ani zistené výhradné ložiská nerastov v zmysle banského zákona.

Inžiniersko-geologické vlastnosti riešeného územia. Z hľadiska príslušnosti k inžiniersko-geologickým regiónom riešené územie patrí do regiónu karpatského flyšu, subregiónu vnútorných Karpát.

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie sú v území identifikované dve skupiny rajónov: rajón kvartérnych sedimentov a rajón predkvartérnych hornín.

V skupine rajónov predkvartérnych sedimentov v masíve Velikej vystupuje rajón pieskovcovozlepenkových hornín.

V skupine rajónov kvartérnych hornín vystupuje pomerne rozsiahly subrajón údolných riečnych náplavov (historická niva Laborca a Cirochy) a rajón proluviálnych sedimentov (nepodstatne, obmedzený na prítomnosť tzv. rónového-výmoľového kúžeľa – pozri vyššie odsek Geologická charakteristika riešeného územia).

Odolnosť potenciál hornín vo vzťahu k inžiniersko - geologickej rajonizácii sa všeobecne markantne prejavuje v obraze krajiny, jej morfológii a vo vlastnostiach geodynamických javov (tie sa v riešenom území reálne neprejavujú, vzhľadom k povahe geologickej stavby je predpoklad vzniku potenciálnych zosuvov).

Stav znečistenia horninového prostredia.

Znečistenie horninového prostredia nie je evidované. Stupeň znečistenia riečnych usadenín je udávaný hodnotou 0,0, t.z. bez znečistenia (Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 1. vyd., 2002).

Geodynamické javy (zosuvy, seizmicita, erózia).

Zosuvy. Riešené územie leží v zóne slabej náchylnosti na zosúvanie, zosuvy nie sú v riešenom katastrálnom území registrované.

Seizmicita. Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou sa v katastrálnom území Lackoviec makroseizmickej intenzity pohybuje pri hodnote 5 - 6° MSK-64. Seizmickej ohrozenie v hodnotách

špičkového zrýchlenia na skalnom podloží (pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov, t.z. pre periódu návratnosti 475 rokov) sa pohybuje v intervale 1,00 – 1,29 m.s⁻².

Erózia. Aktuálna vodná erózia pôdy územia sa v oblasti nivy Laborca pohybuje v kategórii „slabá“, v masíve Velikej severovýchodne od obce Lackovce v kategóriách „stredne silná“ až „silná“.

Potenciálna vodná erózia pôdy podľa Wischeiera a Smitha je v riešenom území v oblasti aktuálnej i historickej nivy Laborca „nijaká alebo slabá“, v masíve Velikej „veľmi silná“.

Potenciálna vodná erózia pôdy podľa Frewerta, Zdražila a Stehlíka je „slabá“, v masíve Velkej „silná“.

Geomorfologické pomery.

V geomorfologickom členení riešené územie patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízke beskydy. Severovýchodná časť riešeného katastra pripadá celku Ondavská vrchovina, južná a juhozápadná časť katastra pripadá celku Beskydské predhorie, podcelku Humenské podolie.

Geologická stavba v rozhodujúcej miere predurčovala aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom území. V základnej morfoštruktúre - „morfoštruktúrnej depresii peripieninského – pribradlového lineamentu“, ktorú tvoria tzv. negatívne a prechodné vrásovo-blokové a šupinové štruktúry, zo základných typov eróznno-denudačného reliéfu tu vystupuje reliéf rovín a nív (v nive Laborca a Cirochy) a v masíve Velikej reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Z vybraných tvarov reliéfu v území na rozhraní masívu Velikej a reliéfu rovín a nív Laborca a Cirochy vystupuje na južnom okraji masívu Velikej „morfológicky výrazná stráň na tektonickej poruche“.

2. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh)

Klimatické pomery sú všeobecne výrazne ovplyvňované členitosťou územia, výškovou zonálnosťou a orientáciou voči svetovým stranám.

Riešené územie patrí do teplej klimatickej oblasti s priemerne 50 a viac letnými dňami v roku (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$), klimatického okrsku T7, ktorý je teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou.

Ďalšie približné hodnoty:

Priemerná ročná teplota vzduchu (mer.st. Kamenica nad Cirochou): 8,1°C

Priemerná teplota vzduchu v januári (mer.st. Kamenica nad Cirochou): - 3,6°C.

Priemerná teplota vzduchu v júli (mer.st. Kamenica nad Cirochou): 18,2°C.

Priemerný ročný počet letných a zimných dní (mer.st. Kamenica nad Cirochou): 51/120.

Priemerné ročné úhrny zrážok – medzi 600 – 700 mm.

Absolútne maximum mesačných a denných úhrnov zrážok – mesačné medzi 250 – 350 mm, denné (mer.st. Kamenica nad Cirochou) 67,0 mm.

Počet dní so snehovou pokrývkou: 176, priemerná výška snehovej pokrývky (mer.st. Kamenica nad Cirochou): 10,5 cm.

Úhrny zrážok v januári: medzi 30 – 40 mm.

Úhrny zrážok v júli: medzi 80 – 100 mm.

Hmly: Na hranici oblasti nížin so zníženým výskytom hmiel s priemerným ročným počtom dní s hmlou 20 – 45, resp. údolia rieky Laborec a Cirocha s priemerným počtom dní s hmlou 60 – 85.

Veternosť: V širšom riešenom území (najbližšia meracia stanica Kamenica nad Cirochou) prevláda severojužné prúdenie vzduchu, bezvetrie pripadá priemerne na 40 dní.

Zaťaženie územia prízemnými inverziami: Priemerne inverzné polohy.

Poznámka: Obdobie pozorovania 1961 – 1990, v súvislosti so všeobecne známym otepľovaním klímy sú možné mierne diferencie v uvedených údajoch.

3. Ovzdušie (stav znečistenia ovzdušia)

V katastrálnom území obce Lackovce nie je zriadená monitorovacia stanica kvality ovzdušia, preto nie je možné uviesť presné hodnoty imisného znečistenia ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami.

Polutanty pochádzajú z významných zdrojov znečistenia z aglomerácie miest Vranov nad Topľou, Strážske, Humenné, Snina a tiež predovšetkým z mobilných zdrojov znečistenia, t.z. z motorových vozidiel cestnej dopravy.

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. Podstatné je, že riešené územie sa nachádza v blízkej alebo relatívne blízkej vzdialenosti od významných zdrojov znečistenia na regionálnej, resp. republikovej úrovni (aglomerácia miest Vranov nad Topľou, Strážske, Humenné, Snina).

Priemerné ročné koncentrácie NO₂ sa v katastrálnom území obce Lackovce môžu pohybovať v intervale okolo 15 mikrogramov.m⁻². Priemerná ročná depozícia dusíka (NO, NO₂ a ich oxidačných produktov) emitovaného z domácich a zahraničných zdrojov sa pohybuje v intervale od 600 do 700 mikrogramov.m⁻² (údaje pochádzajú z rokov 1995 – 1999). Z domácich zdrojov sa na koncentrácii NO₂ podieľali, resp. podieľa predovšetkým aglomerácia Vranov nad Topľou - Strážske – Humenné – Snina (Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002).

Priemerné ročné koncentrácie SO₂ sa tu môžu pohybovať v intervale od 7 do 15 mikrogramov.m⁻². Priemerná ročná depozícia síry (SO₂ a síranov) emitovanej z domácich a zahraničných zdrojov sa môže pohybovať v intervale od 1 500 do 2 000 mikrogramov.m⁻² (údaje pochádzajú z rokov 1995 – 1999). Z domácich zdrojov sa na koncentrácii NO₂ podieľali, resp. podieľa predovšetkým aglomerácia Vranov nad Topľou - Strážske – Humenné – Snina (Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002).

4. Vodné pomery – povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

Povrchové vody. Z hľadiska hydrogeografického členenia riešené územie katastra obce Lackovce patrí k úmoriu Čierneho mora.

Územie je súčasťou hlavného hydrogeologického regiónu: „97 – paleogén a kvartér povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov“, ovplyvňujúceho do istej miery kvantitu i kvalitu povrchových i podzemných vôd riešeného i širšieho územia. Určujúcim typom priepustnosti v horninách je tzv. puklinová priepustnosť.

Najvýznamnejším hydrogeologickým kolektorom sú pieskovce vyšších polôh a piesky a štrky nív Laborca a Cirochy, kvantitatívna charakteristika prietochnosti a hydrogeologická produktivita u pieskovcov je mierna, u pieskov a štrkov nív oboch riek je vysoká.

Riešené územie je situované v oblasti, kde priemerný ročný špecifický odtok dosahuje hodnoty medzi 10 - 15 l.s⁻¹.km⁻², maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov hodnoty medzi 1,4 až 1,8 m³.s⁻¹.km⁻² a minimálny špecifický odtok 364 denný nad 0,5 l.s⁻¹.km⁻².

Z hľadiska typu režimu odtoku riešené územie patrí do oblasti vrchovinnno-nízinnej s dažďovo-snehovým typom odtoku v mesiacoch s týmito základnými hydrologickými charakteristikami: akumulácia v mesiacoch december až február (vrátane), vysoká vodnosť v mesiacoch marec až apríl, najvyšší priemerný mesačný prietok v marci, najnižší priemerný mesačný prietok v septembri. Tzv. podružné zvýšenie vodnosti je výrazné.

Hlavnými hydrologickými osami širšieho riešeného územia sú určujúce vodné toky - rieka Laborec a rieka Cirocha. Rieka Laborec nie je súčasťou riešeného katastrálneho územia, tečie generálnym severo-južným smerom relatívne tesne za západnou hranicou katastra Lackoviec (katastrami

Kochanoviec a Humenného). Rieka Cirocha, ktorá tvorí ľavostranný prítok Laborca, tečie generálnym východo-západným smerom, prakticky po južnej hranici riešeného katastra (v tangovanom úseku je súčasťou katastra Hažín nad Cirochou a Humenného). Súčasťou katastrálneho územia Lackovce je len v jeho juhovýchodnej časti, pod masívom Velikej.

Hydrologickú sieť katastra dopĺňajú odvodňovacie kanály - jeden v severozápadnej časti riešeného katastra nad Lackovcami, ústiaci do Laborca; druhý na východnej hranici sídla, ústiaci južne do Cirochy.

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že katastrálne územie Lackovce je čo do počtu vodných tokov pomerne chudobné na povrchové tečúce vody.

V širšom riešenom území sú rieky Laborec a Cirocha evidované ako „vodohospodársky významné toky“, Cirocha je zároveň zaradená medzi vodárenské toky, i s jej povodím.

Z hľadiska začlenenia do tried kvality povrchových vôd voda rieky Cirocha patrí do skupiny „veľmi silno znečistených“ (aspekt kyslíkového režimu a biologických ukazovateľov), z hľadiska základných fyzikálno-chemických ukazovateľov do skupiny čistých vôd (Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002, kvalita povrchových vôd v r. 1998-1999, podľa STN 75 7221).

Podzemné vody. Z hľadiska príslušnosti k hlavným hydrogeologickým regiónom kataster Lackoviec patrí do regiónu „Paleogén a kvartér povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov“, s určujúcim typom puklinovej priepustnosti.

Riešené územie je súčasťou hydrogeologického rajónu QPM 097. V tomto rajóne využiteľné množstvo podzemných vôd v nivách Laborca a Cirochy sa pohybuje v hodnotách 2,00 – 4,99 l.s⁻¹.km⁻², v krajine mimo nív v hodnotách 0,20 – 0,49 l.s⁻¹.km⁻².

Riziko ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami je vysoké.

Podzemné vody z hľadiska stupňa agresivity sú zaradené medzi „slabo agresívne“

V katastrálnom území Lackoviec nie sú umiestnené „využívané podzemné zdroje vôd“ (pramene, resp. studne s výdatnosťou nad 10 l.s⁻¹). V okrese Humenné z hľadiska bilancie potrieb je dostatok zdrojov vody.

Aktuálne zdroje geotermálnych vôd v riešenom území nie sú, takisto nie sú evidované prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych stolových vôd.

Znečistenie podzemných vôd v katastri Lackoviec a v geograficky mierne širšom okolí obce dosahuje strednú úroveň, miestami vysokú.

5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd

Pôdne typy. V katastrálnom území obce Lackovce prevládajú najmä fluvizeme a kambizeme.

Fluvizeme - pôdy na riečnych naplaveninách a v povodňových zónach – pochádzajú z karbonátových a nekarbonátových aluviálnych sedimentov. V riešenom katastri sa vyskytujú v nivách Laborca a Cirochy.

Kambizeme prevažne nasýtené sú v katastri Lackoviec zastúpené kambizemami modálne a kultizemné nasýtenými, pochádzajúce zo zvetralín rôznych hornín. Vyskytujú sa v severovýchodnej časti riešeného katastra v masíve Velikej.

Pararendziny kultizemné a kambizeme rendzinové sa vyskytujú predovšetkým vo väčšej enkláve, ležiacej medzi obcou a masívom Velikej, pochádzajú zo zvetralín pieskovcovo-slieňovcových hornín.

Pôdne druhy. V nivách Laborca a Cirochy sa vyskytujú hlinito-piesčité pôdy, v ostatných častiach riešeného katastra pôdy piesčito-hlinité.

Bonita pôd. V rámci poľnohospodárskej pôdy sa bonitované pôdno-ekologické jednotky zaradené do 1. – 4. kvalitatívnej skupiny v katastrálnom území Lackoviec nevyskytujú.

Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Kontaminácia pôd. V riešenom katastri sa vyskytujú relatívne čisté pôdy. Riešené územie spadá do nízkeho rizika kontaminácie ťažkými kovmi.

Odolnosť proti kompakcii. Pôdy v riešenom katastri disponujú strednou až slabou odolnosťou.

Odolnosť proti intoxikácii. Proti intoxikácii pôd tzv. kyslou skupinou rizikových kovov je v celom riešenom priestore stredná, odolnosť proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových kovov je taisto stredná.

Náchylnosť pôd na acidifikáciu (okysľovanie). V nivách Laborca a Cirochy v riešenom katastri sa vyskytujú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, v ostatných častiach katastra slabo náchylné.

Náchylnosť pôd na zhutnenie. Mozaikovito sa vyskytujú pôdy náchylné na tzv. primárne, sekundárne i kombinované zhutnenie.

6. Fauna a flóra – charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov

Flóra a chránené druhy flóry.

Fytogeografické začlenenie. Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1980) riešené územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpatikum occidentale), obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale), okresu Nízke Beskydy.

Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) plošne rozhodujúca rozloha územia patrí do bukovej zóny, flyšovej oblasti, okresu Laborecká vrchovina (napriek skutočnosti, že riešený kataster leží v Ondavskej vrchovine).

Lesy. Lesy v katastrálnom území Lackovce sa nachádzajú v jeho severovýchodnej časti v masíve Veliká, južne, západne a juhozápadne sa rozkladá poľnohospodárska krajina so sídlom.

Lesy, aj pôvodné a teda odlesnené, t.z. poľnohospodárske plochy v území z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie (vegetácia, ktorá by pretrvávala nezmenená ľudskou činnosťou) patria medzi karpatské dubovo-hrabové lesy.

Lesné porasty vo východnej časti riešeného katastra patria do dubovo-bukového lesného vegetačného stupňa. Sú tu (v tzv. pahorkatinovom stupni) zachované jednak dubovo-hrabové lesné spoločenstvá (Carisi—pilosae-Carpinetum) a teplomilné dubové spoločenstvá – biotop dubovo-hrabových lesov karpatských národného významu a jednak bukové a jedľovobukové kvetnaté lesy (biotop európskeho významu).

Dubovo-hrabové lesné spoločenstvá (biotop Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské) tvoria kvetnaté mezofilné lesy s dubom letným (*Quercus robur*), dubom zimným (*Quercus petraea*), hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*), javorom mliečnym (*Acer platanoides*), javorom poľným (*Acer campestre*), liou veľkolistou (*Tilia platyphylla*), lipou malolistou (*Tilia cordata*), čerešňou vtáčou (*Prunus avium*) a bukom lesným (*Fagus sylvatica*), s bohatým krovinovým poschodím – zemolezom (*Lonicera xylosteum*), svíbom krvavým (*Cornus sanguinea*), lieskou obyčajnou (*Coryllus avellana*) a hlohom (*Crataegus laevigata*). V spodnom poschodí sprevádza kvetnaté mezofilné lesy bohatá bylinná etáž. Sú situované v masíve Velikej juhozápadne od kóty Veliká 307, resp. severovýchodne od zastavaného územia Lackoviec. Uvedené spoločenstvo tvorí v katastrálnom území Lackoviec hranicu medzi lesom a poľnohospodárskym typom krajiny severovýchodne od sídla.

Biotop bukových a jedľovo-bukových kvetnatých lesov – Ls5.1, 9130 (biotop európskeho významu) je situovaný severne, východne a južne od kóty Veliká 307. V druhovom zložení v lesných porastoch dominujú jedľa biela (*Abies alba*), buk lesný (*Fagus sylvatica*) s prímiesou javora horského (*Acer pseudoplatanus*). Krovinové poschodie je zastúpené zemolezom obyčajným (*Lonicera xylosteum*) a inými druhmi, bylinné poschodie je pomerne bohaté na druhy.

V katastrálnom území obce Lackovce je evidovaných 48,25 ha lesa, lesy zaberajú 13 % z celkovej plochy katastra (z 359,8 ha).

Pôvodné lesné spoločenstvá naviazané na nivy tokov Laborca a Cirocha (viacmenej teraz tvoriace sprievodnú vegetáciu tokov) nie sú súčasťou lesného (pôdneho) fondu, z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie patria k lužným lesom nížinným.

Nelesná drevinová vegetácia (NDV). Nelesná drevinová vegetácia (chápaná priestorovo mimo lesného fondu) v riešenom katastri je vyvinutá predovšetkým v líniovom usporiadaní ako sprievodná vegetácia vodných tokov, tiež tzv. voľná drevinová zeleň v poľnohospodárskej krajine, prípadne kopirujúca účelové poľné cesty a odvodňovacie kanály ako drevinová vegetácia sekundárna. Líniová, aj „voľná“ forma usporiadania NDV predstavuje významný prvok v rámci štruktúry súčasnej krajiny s funkciami, ktoré v nijakom prípade nemožno považovať za podružné (napr. z ekologického hľadiska v porovnaní s lesmi).

Líniovú prirodzenú nelesnú drevinovú vegetáciu (nezahrnutú do lesnej pôdy) predstavuje v krajine katastra obce predovšetkým sprievodná vegetácia (brehové porasty) toku Cirochy a krátkeho úseku ľavostranného prítoku Cirochy – Kamenického potoka. Biotopovo ich drevinové porasty zaraďujeme k lužným vrbovo-topoľovým a jelšovým lesom (biotop európskeho významu).

K tejto líniovej nelesnej drevinovej vegetácii je potrebné zaradiť aj sprievodnú vegetáciu Laborca, ktorá síce administratívne nie je súčasťou katastra Lackoviec, ale je relatívne v kontakte s jeho západnou hranicou a za určitých okolností môže byť ovplyvnená zo strany Lackoviec.

Okrem uvedených vodných tokov nelesnou drevinovou vegetáciou a sprievodnou bylinnou vegetáciou disponujú v poľnohospodárskej a čiastočne aj v urbánnej časti katastra vybudované dva samostatné odvodňovacie kanály, pôvodne zamerané na ochranu zastavaného územia obce (kanál situovaný severne od vtedy zastavaného územia obce, ústiaci do Laborca a kanál situovaný východne od vtedy zastavaného územia, ústiaci južne do vodného toku Cirocha). Ich sprievodná pobrežná vegetácia vznikla síce prirodzenou cestou, ale je vzhľadom k antropickému pôvodu kanálov sekundárna, nie pôvodná.

Líniovú sekundárnu drevinovú vegetáciu predstavuje v krajine katastra obce predovšetkým aj sprievodná (účelová), kopirujúca trasy dopravných i účelových poľnohospodárskych komunikácií.

Voľná krajinná drevinová zeleň sa v riešenom katastri vyskytuje predovšetkým v malej miere v poľnohospodárskom type krajiny, tiež ako sekundárna zeleň popri vodných tokoch, neprislúchajúca k pôvodnej pobrežnej vegetácii.

Významnú zložku krajiny riešeného územia tvorí drevinová vegetácia záhrad a tzv. verejná zeleň, ku ktorej sa zaraďuje aj pobrežná vegetácia, lemujúca brehy a ostrovček účelovej vodnej plochy Jazero.

Lúčne spoločenstvá (trvalé trávne porasty) sa v riešenom katastri vyskytujú v prakticky v troch krajinných celkoch – juhovýchodne od zastavaného územia Lackoviec vo vnútri meandrujúceho toku Cirochy v polohách miestne nazvaných Pod kapustiankami a Vyšné záhumienky; južne pod zalesneným masívom Velikej v oblasti sútoku Kamenického potoka s Cirochou; severne od masívu Velikej v lokalite Nad listkom.

Vo všetkých troch celkoch sa jedná o lúčne spoločenstvá bez výraznejšej príslušnosti k mapovateľným biotopom národného, či európskeho významu, pretože v minulosti boli intenzívne obhospodarované do takej miery, že došlo k zmenám v pôvodnej bylinnej skladbe, často boli niektoré ich časti využívané aj ako orná pôda. Napriek tejto skutočnosti však z ekologického hľadiska disponujú podmienkami, využívanými aj druhmi živočíchov, tolerujúcimi aktuálne podmienky (raticová zver a chránené druhy vtákov európskeho i národného významu – srnec, diviak, liška, prepelica, jarabica, chriaštel' poľný a i.).

S veľkou pravdepodobnosťou, predovšetkým v nivách Laborca a Cirochy, kontaktujúcich riešený kataster sa môže vyskytovať lúčne spoločenstvo – biotop národného významu Lk7 Psiarkové aluviálne lúky. Je to biotop, ktorý predstavujú dvoj až trojkosné vlhké lúky v krátkodobu zaplavovaných alúviách menších riek a potokov. Porasty sú bujné, druhovo chudobné, v biotope sa vyskytujú

vlhkomilné i suchomilné druhy rastlín. V porastoch prevládajú vysoké trávy – vlhkomilná psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), na suchších stanovištiach kostrava lúčna (*Festuca pratensis*). Pre biotop je typická zvýšená hladina spodnej vody v jarnom období, v letnom období pôdy na povrchu presýchajú. Biotop je doložený napríklad v nive Laborca v kontaktnom prostredí s pobrežnou drevinovou vegetáciou v susednom katastrálnom území Kochanoviec, očakáva sa v malých enklávach aj v riešenom katastri.

Ku kategórii lúčnych spoločenstiev v riešenom katastri je vhodné zaradiť aj biotop európskeho významu Tr1, 6210 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte. Je charakteristický prítomnosťou travinno-bylinných rastlinných spoločenstiev s dominanciou teplomilných, xeroterných a mezofilných druhov tráv a ostríc, kde priestory medzi trsmi vyplňajú poliehavé kríky a polokrídčiky. Geologický podklad tvoria flyšové horniny s vyšším obsahom vápnika. Podmienky pre uvedený biotop vznikajú obyčajne na plochách, ktoré v historickom vývoji vegetačného krytu neposkytli podmienky pre rozvoj lesných spoločenstiev, prípadne sa dosiahli druhotne po vyrúbaní, či vypaľovaní lesov, odplavení pôd a extenzívnym vypásaním. V katastri obce Lackovce sa vyskytujú v dvoch malých enklávach západne orientovaného lesnatého výbežku Velikej.

Fauna a chránené druhy živočíchov.

Zoogeografické členenie. Podľa regionálneho členenia fauny Slovenska (Čepelák, 1980) riešené územie je zaradené do provincie Karpaty, oblasti východné Karpaty, prechodného obvodu, nízkobeskydského okrsku.

Podľa zoogeografického členenia terestrického biocyklu (Jedlička – Kalivodová, Atlas krajiny SR, 2002) riešené územie je začlenené do provincie listnatých lesov, do podkarpatského úseku.

V rámci limnického biocyklu (Hensel – Krno, Atlas krajiny SR, 2002) je riešené územie začlenené do Pontokaspickej provincie, do latorickej časti potiského okresu.

Fauna.

Poznámka: Výraznými písmenami sú označené druhy európskeho významu, podčiarknuté sú druhy národného významu; obe skupiny zároveň označujú chránené druhy.

Živočíchy trvalo i dočasne (sezónne) žijúce v riešenom území môžeme v hrubých rysoch rozdeliť podľa toho, aké prírodné, prípadne poloprárodné alebo človekom pozmenené a vytvorené prostredie obsadzujú, medzi druhy lesné, stepné, prechodového typu, vodné a pri vode žijúce a urbánne.

V lesnom prostredí (vrátane ekotónového pásma) sa z cicavov evidujú jež východoeurópsky (***Erinaceus concolor***), piskor obyčajný a malý (***Sorex araneus***, ***Sorex minutus***), veverka stromová (***Sciurus vulgaris***), plch lesný (***Dryomys nitedula***), plch sivý (***Glis glis***), plšík lieskový (***Muscardinus avellanarius***), líška hrdzavá (***Vulpes vulpes***), hranostaj čiernochvostý (***Mustela erminea***), kuna lesná (***Martes martes***), mačka divá (***Felis sylvestris***), diviak lesný (*Sus scropha*), jeleň lesný karpatský (***Cervus elaphus***).

Lesy v masíve Veľkej v severovýchodnej časti katastra Lackoviec, ich ekotónové pásma, ale i enklávy nelesnej drevinovej vegetácie, priamo naviazané na lesy sú pomerne bohaté predovšetkým na vtáčie druhy. Stabilne sa tu vyskytujú sa tu jastrab krahulec (***Accipiter nisus***), jastrab lesný (***Accipiter gentilis***), myšiak lesný (***Buteo buteo***), včelár lesný (***Pernis apivorus***), jariabok hôrny (***Bonasia bonasia***), holub plúžik (***Columba oenas***), kukučka jarabá (***Cuculus canorus***), sova lesná (***Strix aluco***), sova dlhochvostá (***Strix uralensis***), žlna sivá (***Picus canus***), ďateľ veľký (***Dendrocopos major***), ďateľ bielochrbtý (***Dendrocopos leucotos***), ďateľ čierny (***Dryocopus martius***), lelek obyčajný (***Caprimulgus europaeus***), krutohlav obyčajný (***Jynx torquilla***) a mnohé ďalšie chránené druhy národného i európskeho významu (Poznámka: Všetky druhy divožijúcich vtákov sú chránené).

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že skladba ornitofauny v masíve Velikej je pozitívne ovplyvňovaná i situovaním Chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina, s ktorým sa riešený kataster kontaktuje s lesnými i lesno-lúčnymi spoločenstvami masívu Rebiakovej 355 (kataster Kochanovce, Udavské a ďalšie).

V lesoch v riešenom území – v ekotónovom pásme alebo na okrajoch lesa, teda v prechodovom pásme - z plazov žijú jašterica krátkohlavá (***Lacerta agilis***), vretenica severná (***Vipera berus***), užovka

obojkovaná (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*) – všetky tieto druhy plazov v ekotónových presvetlených pásmach prenikajú i do lúčnych spoločentiev. Zároveň tu žijú aj obojživelníky (v lesoch predovšetkým zimujú) – salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) – v koľajách a mlákach lesných ciest, ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), skokan hnedý (*Rana temporaria*).

Významnou zložkou chránenej fauny v lesnom prostredí sú niektoré druhy hmyzu, predovšetkým chrobáky roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), na lesných lúkach motýľ spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*).

Osobitné postavenie v rámci druhej diverzity živočíchov majú toky Laborec a Cirochy so sprievodnou vegetáciou s funkciami obytného teritória, hniezdneho biotopu, lovného teritória a refúgia – z vtákov sa tu okrem iných druhov nepravidelne vyskytuje kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*) - sezónne, zriedkavo chavkoš nočný (*Nycticorax nycticorax*) – mimohniezdny výskyt, beluša malá (*Egretta garzeta*) – mimohniezdny zriedkavý výskyt, beluša veľká (*Egretta alba*) – zriedkavo, volavka popolavá (*Ardea cinerea*) – častý výskyt, kačica chrapka (*Anas crecca*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kulík riečny (*Charadrius dubius*), kalužiak perlavý (*Tringa ochropus*) – zimuje, kalužiačik malý (*Actitis hypoleucos*) – hniezdič, rybárik riečny (*Alcedo atthis*), trasochvost žltý (*Motacilla flava*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), slávik veľký (*Luscinia luscinia*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*), kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*). Zistený bol pri love aj výskyt bociana čierneho (*Ciconia nigra*). Okrem uvedených druhov sa tu vyskytuje veľké množstvo ďalších druhov viazaných na aquaticko-terestrický biotop.

Z plazov sa v prostredí lužného lesa vyskytuje užovka stromová (*Elaphe longissima*), užovka obojkovaná (*Natrix natrix*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), z obojživelníkov v prostredí lužného lesa skokan hnedý (*Rana temporaria*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), priamo vo vodnom toku skokan rapotavý (*Rana ridibunda*).

Z cicavcov sa vo vodných tokoch Laborec a Cirocha vyskytuje vydra riečna (*Lutra lutra*), hryzec vodný (*Arvicola terrestris*), aj iné druhy drobných cicavcov (chýba prieskum) a v posledných dvoch až troch dekádach sa tu objavuje aj bobor vodný (*Castor fiber*).

Významnou zložkou v diverzite živočíchov Laborca a Cirochy sú ryby, niektoré európsky významné druhy sú jedným z dôvodov návrhu na vyhlásenie strednej časti Laborca za územie európskeho významu tak, ako je dôvodom prítomnosť vydry a bobra. Patria k nim mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), pľž severný (*Cobitis taenia*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), pľž vrchovský (*Sabanejewia balcanica*).

Poznámka: Aj keď rieka Laborec nie je súčasťou katastrálneho územia Lackoviec, je nutné Územie európskeho významu Stredná časť Laborca zobrať do úvahy aj pri plánovaní aktivít súvisiacich s katastrálnym územím Lackovce, pretože sa uvedený kataster na jeho západnej hranici priamo dotýka nivy a pobrežnej vegetácie toku.

Z významných stepných druhov, ktoré obývajú kultúrnu step a zostatky pôvodných stepí (poľnohospodársku krajinu, vrátane lúčnych spoločentiev, ornej pôdy a aj záhrad) sa okrem bežných druhov (krt obyčajný, zajac poľný, lasica myšozravá, líška hrdzavá, srnec lesný, diviak lesný – migruje z lesa za potravou) vyskytujú i chránené druhy národného i európskeho významu: z vtákov jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), loviská má tu bocian biely (*Ciconia ciconia*) a žijú tu mnohé ďalšie chránené druhy vtákov: kaňa sivá (*Circus cyaneus*), myšiak severský (*Buteo lagopus*) – zimuje, sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), sokol kobec (*Falco columbarius*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), pipiška chochlatá (*Galerida cristata*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), prhlaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*). Poznámka: Všetky druhy divožijúcich vtákov sú chránené.

Z plazov sa v kultúrnej stepi vyskytujú jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), slepúch lámavý (*Anquis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), z obojživelníkov všetky druhy uvedené pri lesoch, navyše je tu zaznamenaný výskyt ropuchy zelenej (*Bufo viridis*) a ropuchy bradavičnatej (*Bufo bufo*).

Významné z hľadiska obsadzovania ník a novovytvorených hniezdych príležitostí sú druhy urbánne, svojim spôsobom života naviazané na viac alebo menej urbanizované prostredie (vrabec domový (*Passer domesticus*), žltouchvosť domový (*Phoenicurus ochruros*), belorítka domová (*Delichon urbica*), zriedkavejšie lastovička domová (*Hirundo rustica*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), plamienka driemavá (***Tyto alba***), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*).

V zozname absentujú „nižšie“ druhy živočíchov z dôvodu malej preskúmanosti územia, resp. veľmi úzkej odbornej špecifikácie. Vzhľadom k pomerne pesterj mozaike rôznych biotopov a stanovišť, ich kvalite sa predpokladá primerané bohatstvo druhov hmyzu, pavúkovcov, mäkkýšov a iných skupín, ktoré zvyšujú kvalitu i kvantitu biodiverzity. Mnohé z nich sú druhy európskeho významu.

Biotopy národného a európskeho významu.

Biotopy národného významu. V katastrálnom území obce Lackovce sa pravdepodobne vyskytuje biotop **Lk7 Psiarkové aluviálne lúky**. Pravdepodobnosť súvisí so skutočnosťou, že lúčno-bylinné biotopy nie sú v riešenom katastri evidované v programe Daphne, versus v porovnaní s úsekmi Laborca, napr. v k.ú. Kochanovce, kde je biotop reálne doložený. Je to biotop, ktorý obyčajne predstavujú dvoj až trojkosné vlhké lúky v krátkodobu zaplavovaných alúviách menších riek a potokov. Porasty sú bujné, druhovo chudobné, v biotope sa vyskytujú vlhkomilné i suchomilné druhy rastlín. V porastoch prevládajú vysoké trávy – vlhkomilná psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), na suchších stanovištiach kostrava lúčna (*Festuca pratensis*). Pre biotop je typická zvýšená hladina spodnej vody v jarnom období, v letnom období pôdy na povrchu presychajú.

V katastri riešeného územia k botanicky najhodnotnejším travinným lokalitám budú patriť psiarkové aluviálne lúky, situované západne od sídla v nive Laborca, ale pravdepodobne aj v nive Cirochy na hranici lužných vrbovo-topoľových a jelšových porastov sprievodnej vegetácie toku. Lokality biotopu nie sú v súčasnosti ešte zmapované.

K nelesným biotopom národného významu je potrebné zaradiť aj biotop **Br1 Štrkové lavice bez vegetácie**, ktorý sa premenlivo, resp. sezónne vyskytuje najmä v korytách Laborca a Cirochy, ale môže sa (v závislosti od aktuálnych hydrologických podmienok) vyskytovať v koryte vodného toku Kamenica.

K lesným biotopom národného významu v masíve Velikej 307, juhozápadne od kóty sa zaraďuje lesný porast s označením **Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské**, ktorý tvorí mezofilný zmiešaný listnatý les s prevahou porastov duba zimného (*Quercus petraea*) alebo hraba (*Carpinus betulus*) s prímiesou buka, menej ďalších drevín.

Biotopy európskeho významu. V riešenom území príslušné odborné organizácie registrujú prítomnosť biotopov európskeho významu, ktoré zaraďujeme k biotopom lesným.

Lesné biotopy európskeho významu v území reprezentuje biotop **Ls5.1, 9130 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy**, v ktorom dominujú jedľa biela a buk lesný s prímiesami iných drevín. Porasty sú bohaté na druhové zloženie bylinnej i krovinovej etáže. Na Slovensku je tento lesný biotop pomerne rozšírený a relatívne bežný, v európskom meradle patrí medzi vzácne biotopy. V katastri Lackoviec sa biotop vyskytuje v severovýchodnej časti masívu Veliká, severne, východne a južne od kóty 307.

K špecifickým lesným biotopom (v poľnohospodárskej krajine, nie na lesnom fonde) sa zaraďuje aj sprievodná vegetácia vodných tokov (brehové porasty), t.z. biotop **Ls1.1, 91E0^{*} Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy** – z hľadiska významu prioritný biotop. V riešenom katastri je tento biotop v poľnohospodárskej krajine a v sídle vďaka dvom hydrologickým osiam (rieky Laborec a Cirocha) dominantný a výrazný. V drevinovom zložení dominujú topoľ čierny, vrba biela, rastú tu aj topoľ biely, jaseň, vrba trojtyčinková, bylinné poschodie je bohaté na druhy tolerujúce tak ako dreviny zaplavovanie a spodné vody (hygrofilné a nitrofilné druhy).

Významné migračné koridory živočíchov. K významným migračným koridorom z hľadiska výmeny genetických informácií, i z hľadiska pobytových a refugiálnych funkcií patrí zo širšieho geografického

hľadiska lesno-lúčny typ krajiny, začínajúci v katastrálnom území Lackoviec masívom Veliká, pokračujúci na sever a severovýchod cez masív Rebiakovej.

Migračný koridor (vo väčšom geografickom ponímaní) slúži pre migráciu a tým aj pre výmenu genetických informácií predovšetkým cicavcov (vlk, rys, mačka divá, srnec, jeleň), vtákov, ale aj nižších skupín živočíchov, tolerujúcich mozaiku lesného a poľnohospodárskeho prostredia.

Významnými migračnými koridormi (odlišného charakteru oproti vyššie uvedenému), tiež zo širšieho geografického hľadiska, sú vodné toky Laborec a Cirocha – samostatne ich vodné prostredie, samostatne sprievodná vegetácia tokov (brehové porasty, lužné lesy), samostatne enklávy štrkových náplavov ako biotop niektorých druhov vtákov, ale zároveň existujú úzke interakčné vzťahy medzi týmito fenoménmi riek a ich prírodných častí nív.

Významné sú v širších líniách Laborca vzdušné migračné koridory pre sezónne migrácie niektorých vysokoletiacich druhov vtákov (transmigrantov) – napr. žeriava popolavého, husí, bernikiel, potáplic a i. (z hľadiska vzťahov k územnému plánu ovplyvňovanie migračného koridoru je prakticky vylúčené). Je však potrebné uviesť, že uvedené vzdušné koridory nie sú viazané striktne len na líniu vodného toku Laborca; rieka Laborec v tomto konkrétnom prípade slúži ako jeden z faktorov pre transmigranty ako orientačná línia migrácie.

7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana, ekologická stabilita

V geomorfologickom členení riešené územie patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízke beskydy, celku Ondavská vrchovina.

Geologická stavba v rozhodujúcej miere predurčovala aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom území. V základnej morfoštruktúre - „morfoštruktúrnej depresii peripieninského – pribradlového lineamentu“, ktorú tvoria tzv. negatívne a prechodné vrásovo-blokové a šupinové štruktúry, zo základných typov eróznodenučného reliéfu tu vystupuje reliéf rovín a nív (v nivách Laborca a Cirochy) a v masíve Velikej reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín. Z vybraných tvarov reliéfu v území na rozhraní masívu Velikej a reliéfu rovín a nív Laborca a Cirochy vystupuje tzv. „morfologicky výrazná stráň na tektonickej poruche“.

Tieto morfológické a morfometrické pomery základným spôsobom (čo do využívania krajinných segmentov) navodzujú štruktúru a scenériu krajiny riešeného katastra.

Súčasná krajinná štruktúra je daná charakterom historického osídlenia a historickým a súčasným spôsobom využívania krajiny; v krajine katastra Lackoviec o výmere 359,8 ha sú vo východnej, resp. severovýchodnej časti riešeného územia skoncentrované lesné porasty masívu Veliká s výbežkom porastov v západnom ukončení. Lesy (na lesnom fonde) dosahujú v katastri výmeru 48,25 ha (t.z. 13 % z výmery katastra).

Poľnohospodársky pôdny fond v poľnohospodárskom type krajiny reprezentujú predovšetkým orná pôda a rovnocenne lúky a pasienky (PPF na výmere 236,9 ha, pričom orná pôda v rámci PPF sa rozkladá na výmere 141,6 ha, t.z. nad 34 % z výmery katastra).

Zastavané územie na súčasnej úrovni dosahuje 40,2 ha (t.z. 11,43 % z výmery katastra).

Výraznou súčasťou krajinej štruktúry katastra Lackoviec je nelesná drevinová vegetácia (NDV) líniová a v menšej miere i rozptýlená; líniová drevinová vegetácia je predovšetkým súčasťou sprievodnej vegetácie rieky Cirochy (t.z. pobrežná vegetácia, resp. nadväzujúca na pobrežnú v nive rieky). Sprievodná vegetácia Cirochy a jej ľavostranného prítoku Kamenického potoka a v minimálnej plošnej miere aj ľavostranného prítoku Hažinskeho potoka, kde je dominantná v južnej a najmä v juhovýchodnej časti katastra v prostredí meandrujúcej Cirochy.

Líniová NDV sekundárna, resp. účelová sa vyskytuje pozdĺž cestných komunikácií – dopravných i účelových poľných ciest.

Forma rozptýlenej NDV sa v súčasnosti vyskytuje v malej miere a v krajine katastra zohráva takmer nepodstatnú ekologickú funkciu vzhľadom k zastúpeniu v krajine.

Štruktúru krajiny (vo zvyškovom percentuálnom zastúpení) dopĺňajú niektoré technické antropogénne prvky, predovšetkým cestná komunikácia II. triedy, spájajúca sídlo Lackovce s okresným mestom Humenné, odvodňovacie kanály situované východne, resp. severovýchodne

od zastavaného územia obce, ktoré ho chránia, hospodársky dvor bývalého JRD, tiež nadzemné vedenia elektrického prúdu a malé vodné dielo – rybník Jazero.

Scenéria. Obec je z hľadiska krajinnej scenérie situovaná v relatívne málo narušenom prírodnom a malebnom prostredí. Krajinu katastra je možné považovať za segment, kde sa síce čiastočne, ale zároveň viditeľne zachovala historická štruktúra krajiny.

Najstabilnejšími a dominantnými krajinnými prvkami je mozaika lesných a bylinno-krovinných spoločenstiev masívu Velikej, lúčnych spoločenstiev mimo Velikej a krajinného priestoru, viazaného na nivy riek Cirocha a Laborec, s prírodnými prvkami málo dotknutými antropogénnymi vplyvmi. Uvedené krajinné dominanty jedinečne vnemovo pôsobia v kontraste s rozvíjajúcim sa sídlom.

Ekologická stabilita. Podľa prvkov súčasnej krajinnej štruktúry lesnaté časti katastra Lackoviec sa nachádzajú v priestoroch ekologicky stabilných (masív Velikej), poľnohospodárska časť krajiny katastra ležiaca západne od sídla a vrátane sídla je súčasťou priestorov ekologicky nestabilných, poľnohospodárska časť krajiny v ostatnom riešenom území je súčasťou priestorov ekologicky stredne stabilných (klasifikácia ekologickej stability podľa Líšku, M., In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002).

Ekologická kvalita priestorovej štruktúry krajiny je veľmi priaznivá.

Klasifikácia ekologickej stability v krajine (podľa Ružičku a Hrnčiarovej, In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) Lackoviec je nasledujúca: Západná časť riešeného územia so sídlom je klasifikovaná v 5. stupni – s veľmi nízkou ekologickou stabilitou krajiny, južná a východná časť poľnohospodárskej krajiny územia vrátane nivy Cirochy je klasifikovaná v 2. stupni – s vysokou ekologickou stabilitou krajiny, lesnaté časti masívu Velikej v SV časti riešeného územia vrátane príľahlých lúčnych ekosystémov disponujú 1. stupňom – veľmi vysokou ekologickou stabilitou krajiny.

Poznámka: Charakteristika klasifikačných stupňov: 1.stupeň – územie s malou antropickou záťažou, krajinné prvky s prirodzenou a prírode blízkou vegetáciou, s veľmi veľkou biodiverzitou; 2.stupeň – územie s malou až strednou antropickou záťažou, krajinné prvky s poloprirodzenou a prírode blízkou vegetáciou, s veľkou biodiverzitou; 5.stupeň – územie s rôznou antropickou záťažou, bez chránených území, resp. s malým výskytom ochranných pásiem, s krajinnými prvkami s devastovanou alebo s umelo vysadenou vegetáciou, s veľmi malou biodiverzitou.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov (napr. chránené územia národnej siete, chránené územia sústavy NATURA 2000, chránené vodohospodárske oblasti), územný systém ekologickej stability

V katastrálnom území obce Lackovce nie je vyhlásené, ani projektované chránené územie prírody národnej siete.

V katastrálnom území Lackovce nie je zriadené, ani projektované chránené územie siete NATURA 2000 (územie európskeho významu, resp. chránené vtáčie územie).

Z dôvodov ochrany niektorých typov biotopov a druhov európskeho významu (t.z. chránených druhov) bolo v roku 2017 vyhlásené územie európskeho významu s názvom Stredný tok Laborca (návrhy sa pochopiteľne priestorovo netýkajú len katastra Humenného, Kochanoviec, Lackoviec, ale aj katastrov ďalších obcí), západná časť riešeného katastra Lackoviec je kontaktovaná s týmto územím siete Natura 2000 ležiacom v susedných katastroch Kochanovce nad Laborcom a Humenné, resp. malými kontaktnými časťami sprievodnej vegetácie a nivy rieky Laborec).

Stredný tok Laborca (kód SKUEV0895). Územie európskeho významu bolo vyhlásené z dôvodu ochrany prioritného biotopu európskeho významu s druhým stupňom ochrany (podľa ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny): L.s.1.1 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu: bobor vodný (*Castor fiber*), vydra riečna (*Lutra lutra*), mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), pľž severný (*Cobitis taenia*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), pľž vrchovský (*Sabanejewia balcanica*).

Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina. Do katastrálneho územia obce Lackovce priamo nezasahuje chránené vtáčie územie, východná hranica katastra, predovšetkým masívom Velikej, sa dotýka Chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina, t.z. že akékoľvek aktivity v kontaktnej zóne katastra s CHVÚ môžu mať významný vplyv na integritu susediacich častí CHVÚ.

Chránené územia podľa osobitných predpisov. V širšom riešenom území sú rieky Laborec a Cirocha evidované ako „vodohospodársky významné toky“, Cirocha je zároveň zaradená medzi vodárenské toky, i s jej povodím. Kataster obce Lackovce nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti, ani CHVO do katastra nezasahuje.

Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd nie sú v katastrálnom území obce Lackovce zriadené.

Územný systém ekologickej stability.

Ekologická stabilita. Podľa prvkov súčasnej krajinej štruktúry lesnaté časti katastra Lackoviec sa nachádzajú v priestoroch ekologicky stabilných (masív Velikej), poľnohospodárska časť krajiny katastra ležiaca západne od sídla a vrátane sídla je súčasťou priestorov ekologicky nestabilných, poľnohospodárska časť krajiny v ostatnom riešenom území je súčasťou priestorov ekologicky stredne stabilných (klasifikácia ekologickej stability podľa Líšku, M., In: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002).

Prvky nadregionálnej úrovne ÚSES. V rámci územného systému ekologickej stability do riešeného územia zasahujú, resp. v riešenom území sa nachádzajú prvky nadregionálne, regionálne a miestne (lokálne). Existujúci nadregionálny prvok – Nadregionálny biokoridor rieky Laborec do riešeného územia priamo nezasahuje, tesne s ním susedí.

V atlase krajiny Slovenskej republiky, 2002 na str. 258 v mapovom podklade 92. Územný systém ekologickej stability autorov Miklós, L., Kočická, E., Kočický, D. je celý tok rieky Laborec považovaný (na základe reálneho stavu) za hydrický nadregionálny biokoridor, pás lesnej a poľnohospodárskej krajiny v línii Humenné – Vysoká a ďalej v smere nad Sninu do Laboreckej vrchoviny a Bukovských vrchov za nadregionálny terestrický biokoridor (nie je súčasťou riešeného územia).

Prvky regionálnej úrovne ÚSES. Z prvkov ÚSES sa v katastrálnom území obce Lackovce (podľa nového RÚSES okresu Humenné, 2019) nachádzajú Regionálne biocentrum (RBc) Veliká, Regionálne biocentrum (RBc) Sútok Cirochy a Laborca a Regionálny biokoridor (RBk) Cirocha.

Regionálne biocentrum Veliká. Nachádza sa v katastrálnych územiach obcí Lackovce a Kamenica nad Cirochou, najväčšia plocha biocentra je súčasťou katastrálneho územia Lackovce. Do katastra Kamenice nad Cirochou zasahuje biocentrum len malou plochou, tá je však súčasťou CHVÚ Laborecká vrchovina. Regionálne biocentrum charakterizuje výskyt xerothermných travinných a krovinnotravných spoločenstiev, dubových xerofilných lesov a jedľoboúčín s bohatým výskytom bezstavovcov (motýle, pavúkovce, rovnokrídlovce, modlivky) a ornitofauny (na okraji chráneného vtáčieho územia).

Západný výbežok biocentra, resp. masívu Velikej (severne od sídla) približne v polohách Nad bielu hlinu a Jozefova studnička je zároveň určený za genofondovú plochu.

Stav biocentra je prevažne vyhovujúci.

Regionálne biocentrum Sútok Cirochy a Laborca. Hydricko-terestrické biocentrum je navrhované v RÚSES okresu Humenné (2019), tvoria ho okrem vodného média zvyšky pôvodného lužného lesa, rastúceho na sútoku oboch riek. Okrem výskytu chránených druhov avifauny, plazov, obojživelníkov a rýb je potrebné osbitne zvýrazniť výskyt ryby – lopatky dúhovej (*Rhodeus sericeus*) a mäčkyša – korýtka veľkého (*Anodonta cygnea*).

RÚSES navrhuje sútok Cirochy a Laborca vyčleniť ako genofondovú plochu.

Navrhované biocentrum je situované hlavne v katastrálnom území Humenné, Kochanovce, Hažín nad Cirochou. Do katastrálneho územia obce Lackovce zasahuje len nepodstatne.

Regionálny biokoridor Cirocha. Podľa RÚSES okresu Humenné (2019) je stav biokoridoru nevyhovujúci. Biokoridor je charakterizovaný striedaním obojstranných a jednostranných brehových porastov, v ktorých dominujú vrbý a jelše. Zároveň vodný tok so sprievodnou vegetáciou tvorí

významnú ťahovú trasu špecifických druhov vtákov a hniezdny biotop pre niektoré špecifické druhy vtákov – rybárika riečneho (*Alcedo atthis*), kalužiačika malého (*Actitis hypoleucos*), kulíka riečneho (*Charadrius dubius*). Zaznamenávaný je výskyt chránených druhov hmyzu, rýb, obojživelníkov, plazov, z cicavcov napr. vydry riečnej (*Lutra lutra*), pozorovaný bol aj bobor vodný (*Castor fiber*). Na biokoridor funkčne nadväzujú sprievodné lúčne spoločenstvá nivy.

Prvky miestnej (lokálnej) úrovne ÚSES. Pre územné plánovanie katastrálneho územia má význam predovšetkým aj identifikácia a akceptovanie prvkov ÚSES miestnej úrovne. Prvky miestnej úrovne plnia tiež funkcie biocentier a biokoridorov, ale zároveň aj funkciu interakčnú, umožňujúcu prepojenia medzi prvkami ÚSES vyššej hierarchickej úrovne (regionálnymi a nadregionálnymi).

V tejto súvislosti v katastrálnom území obce Lackovce sa navrhuje akceptácia nasledujúcich prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (návrh vychádza z reálnych podmienok a existencie prírodných realít v území):

1. Miestne biocentrum (LBc) lúčnych spoločenstiev v širšom priestore koryta a nivy Cirochy v polohe pod lokalitou Pod kapustiankami, v polohe Javorky a Za vodou (západne od Kamenického potoka) a lúčnych spoločenstiev východne od Kamenického potoka
2. Lúčne spoločenstvá nad masívom Velikej po severnú hranicu riešeného katastra (v miestnej polohe Nad lístkom) – (krajinnársky význam a výskyt chránených druhov živočíchov viazaných na lúčne spoločenstvá) – miestne/lokálne biocentrum (LBc).
3. Hydricko-terestrický biokoridor Kamenického potoka a jeho pravostranného bezmenného prítoku v priestore pred vtokom do Cirochy (ostatky lužného lesa s prisluchajúcimi atribútmi rozmanitého ekotopu – miestny/lokálny biokoridor (LBk).
4. Rybník – Jazero L.A. – miestne/lokálne biocentrum (LBc). Účelový objekt s možnosťami pre pobyt chránených druhov obojživelníkov, prípadne pre pobyt chránených druhov vodného vtáctva, resp. druhov vtáctva pri vode žijúcich.

Sumarizácia prvkov ÚSES v riešenom území:

- Nadregionálny biokoridor rieky Laborec (NRBk)
- Nadregionálny terestrický biokoridor (NRBk) Laborec - Veliká – Laborecká vrchovina - Bukovské vrchy
- Regionálne biocentrum (RBc) Veliká
- Regionálne biocentrum (RBc) Sútok Cirochy a Laborca
- Regionálny biokoridor (RBk) Cirocha
- Miestne biocentrum (LBc) lúčnych spoločenstiev v širšom priestore koryta a nivy Cirochy v polohe pod lokalitou Pod kapustiankami, v polohe Javorky a Za vodou (západne od Kamenického potoka) a lúčnych spoločenstiev východne od Kamenického potoka
- Miestne biocentrum (LBc) lúčnych spoločenstiev v polohe Nad lístkom
- Miestne biocentrum (LBc) Jazero L.A.
- Miestny biokoridor (LBk) Kamenického potoka a jeho pravostranného bezmenného prítoku v priestore pred vtokom do Cirochy

9. Obyvateľstvo – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie) sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)

Demografické údaje, aktivity. Zo širšieho geografického hľadiska sa riešený kataster nachádza v území s hustým osídlením.

Obec Lackovce je malé vidiecké prímestské sídlo, v roku 2020 počet obyvateľov dosiahol číslo 839, z dlhodobjšieho hľadiska počet mierne stúpa. Na stabilizáciu obyvateľstva priaznivo vplýva blízkosť okresného mesta. Demografická štruktúra obce je stagnujúca s vysoko kladným migračným saldóm.

Tento trend je v súlade s postavením sídla a s jeho funkciou podľa koncepcie rozvoja územia stanovenej v ÚPN Prešovského samosprávneho kraja - hlavnou funkciou je funkcia obytná. Na základe uvedených skutočností v územnom pláne sa počíta s trvalým nárastom počtu obyvateľov založeným na miernom prirodzenom prírastku a najmä postupne rastúcej migrácii do sídla.

Hlavnou funkciou sídla je funkcia obytná. Návrh územného plánu počíta s trvalým miernym nárastom počtu obyvateľov, vychádza z nasledujúceho predpokladaného vývoja počtu obyvateľov: Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov:

Rok	2001	2011	2018	2020	2030	2040
Počet obyvateľov	562	600	707	839	1000	1200

Stúpa aj počet obývaných bytov – oproti rokom 2001 (145 bytov), 2011 (160 bytov), 2018 (210 bytov) 2020 (245 bytov) sa v roku 2030 predpokladá počet obývaných bytov 300, a v cieľovom roku 2040 370 bytov (vplyv má a bude mať rastúca migrácia do sídla).

Vytvorenie vhodných podmienok pre výstavbu bytov v obci podporených aj schválením územného plánu a rozširovaním technickej infraštruktúry bude tiež vplývať na rast počtu obyvateľov, lebo podporí ďalšiu migráciu do sídla. Prímestské obce s vybudovanou infraštruktúrou a vhodnými pozemkami sa stávajú cieľom záujemcov o výstavbu rodinných domov zo vzdialenejších obcí, ale aj z okresného mesta. Na podporu tohto trendu je v obci možné vytvoriť všetky potrebné predpoklady.

V nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave je 10 rodinných domov, viacero ďalších starších objektov je nevyhovujúcich dispozične a veľkosťou bytov.

Obec Lackovce je malé prímestské sídlo, návrh územného plánu konštatuje, že preto v nej nie je vybudovaná základná občianska vybavenosť v plnom rozsahu. Chýbajúce druhy základnej občianskej vybavenosti a vyššia občianska vybavenosť sú dostupné v susediacom okresnom meste Humenné. Väčšina existujúcich zariadení v obci je umiestnená v jej centrálnej zóne, ďalšie prevádzky obchodu a služieb sú rozložené v obci aj pozdĺž hlavnej ulice - prieťahu cesty III. triedy.

Vybavenostné centrum obce je vymedzené objektmi kostola, obecného úradu a obchodu s potravinami v pôvodnej časti obce. Nové prevádzky obchodu a služieb vznikajú v západnej novej časti obce v okolí hlavnej ulice – prieťahu cesty III. triedy.

V súčasnosti existujúcimi rekreačnými zónami v katastri obce je areál biokúpaliska "Jazero L.A." a oddychová zóna pri Jozefovej studničke v lokalite Nad Velikou.

Infraštruktúra.

Infraštruktúru sídla v súčasnosti tvorí doprava a dopravné zariadenia, zásobovanie elektrickou energiou, spoje a telekomunikačné zariadenia, verejná kanalizácia, verejný vodovod, zásobovanie plynom.

Dopravná infraštruktúra. Dopravne je územie obce prístupné zo západu po ceste III/3838 Humenné - Lackovce, ktorá tvorí hlavnú dopravnú os riešeného územia. Napojená je na cestu II/559 Humenné – Medzilaborce na severnom okraji mesta Humenné. Tento smer tvorí pre obec základný prístup k hlavnej cestnej sieti i iným druhom dopravy a zároveň prístup k pracovným príležitostiam a občianskej vybavenosti v okresnom meste.

Cestná komunikácia II/559 má charakter významnej vnútroštátnej aj medzinárodnej cesty vedúcej z Humenného do mesta Medzilaborce a k hraničnému prechodu Palota. Podľa územného plánu a Generelu dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja má západným okrajom katastra obce Lackovce viesť plánovaná preložka tejto cesty, tvoriaca časť južného cestného obchvatu mesta Humenné.

Základom komunikačnej siete v riešenom území obce je cesta III/3838, tvoriaca prieťah cez obec, miestna komunikácia vedúca cez jadro obce k futbalovému hrisku a miestna a účelová cesta vedúca k hospodárskemu dvoru v katastri Kochanoviec. Tieto cesty, vytvárajúce pôdorysné osi obce v smere sever - juh a východ - západ tvoria základný komunikačný systém (ZÁKOS) obce. Ostatné miestne komunikácie sa pripájajú na ZÁKOS a spolu zabezpečujú dopravnú obsluhu zástavby obce.

Na existujúcej komunikačnej sieti v obci je niekoľko nevyhovujúcich križovatiek s nedostatočným rozhľadom.

Pravidelná verejná hromadná doprava osôb z obce je v súčasnosti zabezpečovaná prímestskou linkou regionálneho autobusového dopravcu v Humennom. Linka je vedená po trase cesty III. triedy, otočka je v križovatke v centre obce.

Účelové poľnohospodárske a lesné komunikácie nadväzujú na verejné miestne cesty.

Zásobovanie pitnou vodou. Obec má vybudovaný verejný vodovod, ktorý je súčasťou Východoslovenskej vodárenskej sústavy. Katastrom obce prechádzajú prírodné vodovodné rady, privádzajúce pitnú vodu z vodných zdrojov VVS, najmä z VN Starina do Kochanoviec, Udavského a vyššie položených obcí v údolí Laborca a Udavy. Z prírodného radu DN 160 je voda privádzaná do vodojemu Lackovce na severovýchodnej strane obce. Zásobovacím potrubím je voda privedená do zastavanej časti obce. Rozvádzacím potrubím je cez jednotlivé vetvy pitná voda privedená k spotrebiteľom v obci. Jestvujúci vodovod je v správe Východoslovenskej vodárenskej sústavy a.s., Košice, OZ Humenné.

Stoková sieť, čistenie splaškových vôd, dážďová kanalizácia. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu, ktorá je súčasťou skupinovej kanalizácie, odvádzajúcej odpadové vody z obce do kanalizačnej sústavy mesta a ČOV Humenné.

Zásobovanie elektrickou energiou. Obec Lackovce je na elektrickú energiu napojená zo vzdušnej siete 22 kV z linky č.199 vedenej v západnej časti katastra obce. V súčasnom období je el. energia distribuovaná prostredníctvom vzdušných aj káblových vzdušných a zemných prípojk do trafostaníc. Väčšina trafostaníc v obci je v správe VSE a sú určené pre maloobdob, pri hospodárskom dvore a výrobných areáloch sú trafostanice pre podnikateľský sektor.

Na zásobovanie v súčasnom období slúži 7 trafostaníc (konkretizované sú v textovej časti návrhu územného plánu). Celkový inštalovaný príkon trafostaníc pre bývanie a vybavenosť v obci je 1360 kVA, celkovo 1930 kVA.

Sekundárna sieť ústiaca z transformačných staníc je po zrekonštruovaní na celom území v dobrom stave. Verejné osvetlenie je riešené výbojkovými sietidlami, osadenými na podperných bodoch nízkonapäťovej siete.

Zásobovanie plynom. Východnou časťou katastrálneho územia obce vedie trasa plánovaného prepojovacieho VTL plynovodu DN 1000 Poľsko - Slovensko, na území Prešovského kraja v koridore Palota - Medzilaborce - Lackovce - Chlmec. V riešenom území vedie lokalitami Veliká - Nad Velikou - Pod Pavlovou východne a severne od obce. Vedie v súčasnosti nezastavaným, poľnohospodársky a lesným hospodárstvom využívaným územím. Svojim umiestnením v území čiastočne negatívne obmedzuje výhľadovú možnosť zástavby dotknutého územia a urbanizácie vo východnej časti katastra obce. Bezpečnostné pásmo tohto plynovodu stanovené v šírke 200 m od osi potrubia vytvára 400 m široký pás pozemkov s výrazným obmedzením možnosti ich využitia na výstavbu.

Obec Lackovce je plynofikovaná, zemný plyn naftový sa využíva na varenie, vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody.

Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica Lackovce. Vysokotlakový pripojovací plynovod DN 100 s prevádzkovým tlakom 4,0 MPa vedie z obce Hažín. Z regulačnej stanice je vedená STL distribučná, vedená vo verejných priestranstvách, v okrajoch miestnych komunikácií a v chodníkoch.

Spoje a telekomunikačné zariadenia. Obec Lackovce je na pevnú telefónnu sieť napojená z automatickej telefónnej ústredne Slovak Telecomu v Humennom. Telefónny kábel do obce je vedený pozdĺž cesty III. triedy. Jednotlivé telefónne vedenia sú ukončené v účastníckych rozvážačoch, kde cez káblové závesy sú riešené vzdušné prípojky pre jednotlivých užívateľov. Počet liniek pre využitie obyvateľmi je v súčasnej dobe postačujúca pre pôvodnú zástavbu.

Územie obce je pokryté signálom mobilných operátorov.

Príjem TV signálu zabezpečujú televízne antény a paraboly na strechách jednotlivých obytných a verejných budov.

Severnou časťou katastra obce prechádza optický kábel spoločnosti Towercom slúžiaci na pripojenie stožiarov mobilnej siete. Jedno z týchto pripojení na hlavnú trasu optickej siete, a to stožiara na vrchu Veliká, vedie v území obce.

Obecný rozhlas je ovládaný z ústredne umiestenej v budove obecného úradu. Rozvod rozhlasu je zrealizovaný závesným káblom, ktorý je ukotvený na podperných bodoch distribučnej siete NN. Po určitých vzdialenostiach sú na týchto podperných bodoch osadené reproduktory. Rozvody obecného rozhlasu a reproduktory sú pod distribučnou sieťou NN a pod rozvodmi vonkajšieho osvetlenia.

Odpady a nakladanie s odpadmi. V k. ú. obce Lackovce nie sú z hľadiska odpadov evidované environmentálne záťaž. Bývalé lokálne a divoké skládky boli sanované a prekryté a neobmedzujú využitie územia.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

Obec Lackovce je historické sídlo, prvá písomná zmienka o obci je z roku 1317. Historicky bolo dotknuté územie osídlené už aj v praveku, o čom svedčia známe archeologické nálezy.

Na základe evidovaných archeologických lokalít v riešenom území príslušný krajský pamiatkový úrad určil lokality s predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. Historické jadro obce – územie s nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku,
2. Polohu Za Kordoškovou – Džavy – sídlisko s doloženým osídlením v paleolite (staršej dobe kamennej) a dobe bronzovej.

V obci sa nachádzajú ďalšie objekty s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je vhodné v súlade s §14 zákona č.49/2002 Z.z. zaradiť do Zoznamu pamätihodností obce.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe územia sa ani nepredpokladajú. Podobne sa v katastrálnom území obce nenachádzajú ani významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

Z iných zdrojov znečistenia hluk v obci a jej katastri pochádza prevažne z prevádzky motorových vozidiel na cestnej komunikácii III/3838 a na miestnych komunikáciách. Vzhľadom k intenzite dopravy v riešenom území sú hlukové pomery podlimitné.

Zdroj možných vibrácií sa v riešenom území nevyskytuje.

Radónové riziko v riešenom území je nízkej intenzity. Vysoké radónové riziko v katastri obce nebolo namerané.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Súčasný environmentálne problémy obce sú premietnuté do nasledujúcich problémov (ktoré návrh územného plánu rieši):

V oblasti infraštruktúry:

- Spolupráca pri využívaní spoločnej infraštruktúry (koordinácia spoločného využívania a prevádzky skupinovej kanalizácie, prívodu vody z Východoslovenskej vodárenskej sústavy, pri využívaní plynových a elektrických rozvodov)

V sociosfére životného prostredia v oblasti dopravy a dopravných zariadení:

- Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia

V sociosfére životného prostredia v zabezpečení bývania a pohody obyvateľov:

- Vhodné podmienky pre výstavbu bytov s rešpektovaním prírodných daností

- Podmienky pre výstavbu bytov vo vzťahu k obmedzeniam z plánovanej výstavby prepojovacieho plynovodu Poľsko – Slovensko (aj cez kataster Kochanoviec)
- Doplnenie niektorých zariadení občianskej vybavenosti
- Doplnenie rekreačných a športových plôch

V oblasti podnikateľských činností v krajine:

- Rozvoj podnikateľských činností s ohľadom na prírodné podmienky, ochranu prírody a krajiny

V oblasti ochrany proti záplavám:

- doplnenie účinných vodozádržných opatrení

V oblasti nakladania s odpadmi:

- Zamedzenie ukladaniu divokých skládok odpadu
- Zabezpečenie účinného systému nakladania s odpadom

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce, iné vplyvy

Údaje o počte obyvateľov dotknutých navrhovaným územným plánom s predpokladaným demografickým vývojom do roku 2040 sú uvedené v časti C, kap.II, podk.9. (v roku 2020 počet obyvateľov dosiahol číslo 839).

ÚPN je koncipovaný tak, aby vznikli podmienky pre stabilizáciu obyvateľstva (demografická skladba je stagnujúca až mierne progresívna). V návrhu územného plánu obec disponuje pre výstavbu nových bytov voľnými plochami západne, severne a východne od súčasného zastavaného územia a plochami v nezastavaných prelukách a nadmerných záhradách. Počíta sa aj s rekonštrukciou rodinných domov, ktoré sú v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave a v nevyhovujúcom dispozičnom stave. Vytvorenie vhodných podmienok pre výstavbu bytov a rozširovanie technickej infraštruktúry, podporených aj schválením územného plánu, budú tiež vplývať na rast počtu obyvateľov.

V oblasti bytového rozvoja návrh územného plánu konštatuje v roku 2020 počet obývaných bytov 245 s obložnosťou 3,4, v roku 2030 počíta s 300 obývanými bytmi s obložnosťou 3,3 a v cieľovom roku 2040 s 370 obývanými bytmi s obložnosťou 3,2. Počíta sa s prírastkom bytov v počte 55 v roku 2030, 70 bytov roku 2040.

Výstavba rodinných domov v pôvodnej časti obce a rozostavaných lokalitách Za Kordoškovou, Pri kríži a Dielnice sa bude rozvíjať využívaním nezastavaných pozemkov, prieluk a nadmerných záhrad. Okrem výstavby rodinných domov na nových plochách sa má realizovať prestavba schátralých a nevyhovujúcich objektov. V nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave je 10 rodinných domov, viacero ďalších starších objektov je nevyhovujúcich dispozične a veľkosťou bytov. Tieto domy budú prestavované väčšinou na ich pôvodných pozemkoch, len vo dvoch prípadoch sa počíta s náhradou na novej ploche.

Nové plochy pre výstavbu rodinných domov sú vymedzené v západnej, severnej aj východnej časti obce, v lokalitách Tabla, Hliniská, Krivule, Za mostkom a Vyšné záhumienky.

Navrhovaná je výstavba prevažne samostatne stojacich RD, len čiastočne sa počíta s výstavbou dvojdomov alebo radových domov. Pozdĺž hlavnej ulice, t.j. cesty III. triedy a miestnej cesty po obecny úrad, sa počíta s výstavbou alebo prestavbou pôvodných rodinných domov na polyfunkčné objekty slúžiace na obchod a služby v kombinácii s bývaním.

V oblasti občianskej vybavenosti je konštatované, že obec Lackovce je malé prímestské sídlo, v ktorom nie je vybudovaná základná občianska vybavenosť v plnom rozsahu. Chýbajúce druhy základnej občianskej vybavenosti a vyššia občianska vybavenosť sú dostupné v susediacom okresnom meste Humenné. Väčšina existujúcich zariadení v obci je umiestnená v jej centrálnej zóne, ďalšie prevádzky obchodu a služieb sú rozložené v obci aj pozdĺž hlavnej ulice - prietahu cesty III. triedy.

Úmerne predpokladanému nárastu počtu obyvateľov je v obci potrebné doplniť niektoré zariadenia základnej občianskej vybavenosti.

V urbanistickej koncepcii rozvoja obce sú v oblasti občianskej vybavenosti riešené dve základné úlohy: vytvorenie koncepcie rozvoja služieb obyvateľstvu v obci a rozvoj rekreačných a športových zariadení.

Vybavenostné centrum obce je vymedzené objektmi kostola, obecného úradu a obchodu s potravinami v pôvodnej časti obce. Nové prevádzky obchodu a služieb vznikajú v západnej novej časti obce v okolí hlavnej ulice – prietahu cesty III. triedy. V tejto západnej časti obce sú najvhodnejšie podmienky pre rozširovanie existujúcich aj vznik nových zariadení občianskej vybavenosti, preto je územie pozdĺž cesty III. triedy definované ako priestor pre polyfunkčnú zástavbu s občianskou vybavenosťou s bývaním. Zmenou funkčného využitia existujúcich domov, ich prestavbou a rozširovaním je možné túto ulicu zmeniť na hlavnú spoločensko-obslužnú os celej obce ukončenú administratívnym centrom v okolí budovy Obecného úradu.

Rozvoj maloobchodných zariadení na vidieku sa v súčasnosti deje najmä vytváraním maloplošných predajní a prevádzok služieb v rámci rodinných domov. Podobne môžu vzniknúť ďalšie drobné zariadenia obchodu a služieb v obytných zónach aj v iných častiach obce.

Areál obecného úradu, ktorý zahŕňa aj materskú školu návrh územného plánu navrhuje dobudovať o ďalšie kultúrnospoločenské priestory (univerzálna sála/telocvičňa, klubovne), vrátane rozšírenia materskej školy. V obci je potrebné rozvíjať aj zariadenia pre seniorov – opatrovateľskú službu, klub dôchodcov, denný stacionár a pod. Pre väčšie nové zariadenia občianskej vybavenosti sú vhodným územím aj podnikateľské areály na západnom okraji katastra obce.

Územie obce disponuje priestormi pre rozvoj športových a rekreačných areálov pre obyvateľov obce aj jej návštevníkov, najmä zo susedného mesta Humenné. Riešenie doplnenia rekreačných a športových plôch v obci je sústredené do okolia riek Cirocha na juhovýchodnom okraji a Laborec na západnom okraji obce. Pri Ciroche je v nadväznosti na súčasný futbalový areál navrhnuté rozširovanie športového areálu, výstavba maloplošných ihrísk, účelových športových zariadení a rekreačného parku pre každodennú rekreáciu. Prírodný oddychový areál je navrhnutý na sútoku Cirochy a južného ramena Kamenického potoka. Samostatná malá oddychová zóna je navrhnutá v lokalite Za Kordoškovou pri rieke Laborec. Detské ihriská môžu vzniknúť na voľných plochách vo všetkých obytných lokalitách v obci. Je vhodné zachovať prevádzku a skvalitňovať služby v existujúcich areáloch letného kúpaliska a strelnice. Vylepšiť je potrebné prístavisko malých športových lodí na Ciroche pri letnom kúpalisku, kde je vhodné vybudovať menší autocamping alebo turistickú ubytovňu.

Rekreačné využitie zalesnenej severovýchodnej časti katastra je navrhnuté rozvíjať skvalitňovaním oddychového areálu pri Jozefovom prameni, výstavbou vyhlídkovej veže na vrchole Velikej a rozširovaním siete peších a cykloturistických trás po horskom hrebeni smerom na Velikú, Rebiakovú a Vysoký vrch a do susedných obcí.

V oblasti sociálnej a podnikateľskej: V záujme umožnenia rozvoja podnikateľskej činnosti a vytvárania pracovných príležitostí rieši urbanistická koncepcia aj plochy pre výrobné a skladové areály. S týmto funkčným využitím sa zachová časť plochy bývalého hospodárskeho dvora JRD a plochy susediace s ním z východnej strany, nové plochy sú navrhnuté na západnom okraji katastra.

Bývalý hospodársky dvor JRD je v súčasnosti málo využitý na pôvodný účel, rozsah poľnohospodárskej výroby v katastri sa neustále znižuje. Jeho západná časť preto zmení funkciu na obytnú zónu, časť za odvodňovacím kanálom a susediace plochy zostanú na podnikanie. Okrem poľnohospodárskych činností sa v tejto lokalite môžu rozvíjať aj iné druhy podnikania. Vzhľadom na blízkosť vodného toku a navrhovaných obytných plôch je to územie vhodné na rozvoj z hľadiska životného prostredia nezávadných podnikateľských zariadení, najmä drobnej výroby, služieb a

skladov. Nie je to plocha vhodná na prevádzky hlučné a rizikové pre životné prostredie, a ani na prevádzky náročné na dopravu.

Druhou podnikateľskou zónou sú pozemky na západnom okraji katastra v blízkosti koridoru preložky cesty II/559. Vhodným spôsobom sa tak využije územie s dobrou dopravnou dostupnosťou.

Do navrhnutých výrobných plôch sa výhľadovo môžu premiestniť aj niektoré z podnikateľských prevádzok, ktoré existujú už dnes alebo vzniknú na pozemkoch rodinných domov v obci, ale ktoré pre svoj rozvoj budú potrebovať väčší areál. V obytnej zóne platia však regulatívy, obmedzujúce rozsah výrobných činností na mieru, ktorá nebude obťažovať okolie.

V oblasti dopravy: Základom komunikačnej siete v riešenom území obce je cesta III. triedy, prechádzajúca cez obec, tiež miestna komunikácia vedúca cez historické jadro k futbalovému hrisku a miestna a účelová cesta vedúca k hospodárskemu dvoru v katastri Kochanoviec. Tieto cesty, vyvírajúce pôdorysné osi obce v smere sever - juh a východ - západ, tvoria základný komunikačný systém (ZÁKOS) obce. Ostatné miestne komunikácie sa pripájajú na ZÁKOS a spolu zabezpečujú dopravnú obsluhu zástavby obce.

Hlavná miestna komunikácia - cesta III. triedy, bude komunikáciou v kategórii B3 MZ 8/50. Rovnakú kategóriu bude mať miestna cesta nadväzujúca na cestu III. triedy a vedúca k obecnému úradu a hospodárskemu dvoru. Ostatné miestne cesty majú funkciu obslužnú, budú v rámci možností postupne upravované alebo vybudované na kategóriu C3 MO 6,5/50 alebo 6,5/40. V stiesnených pomeroch v centre budú miestne komunikácie len jednosmerné kategórie C3 MOU 6,5/40 s jednostranným chodníkom.

Súčasťou návrhu dopravného systému sú parkoviská pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Sú navrhované pri obecnom úrade, hrisku, cintoríne a novo navrhovaných športových a rekreačných areáloch. Celkovo je v obci navrhnutých vyše 80 verejných parkovacích miest.

Riešenie problému hluku z dopravy na preložke cesty II/559 (na západnom okraji riešeného územia) bude založené na umiestnení navrhovanej obytnej zástavby v dostatočnej vzdialenosti od tejto cesty a vysadení zeleného pásu izolačnej stálozelenej zelene pozdĺž nej. Posúdenie potreby protihlukovej steny pri tejto ceste bude súčasťou projektu jej stavby.

Pozdĺž miestnych komunikácií sú navrhnuté minimálne jednostranné pešie chodníky šírky 2 m resp. 1,5 m s 0,5 m širokým zeleným pásom. Pre zabezpečenie bezpečného prechodu ku železničnej zastávke Hažín je navrhnutá výstavba vyhovujúceho chodníka a lávky cez Cirochu.

V centre obce je navrhnutá úprava verejných priestranstiev, ktorá má vytvoriť pešie rozptylové a úžitkové plochy doplnené sadovými úpravami. Pre túto úpravu je potrebná podrobnejšia štúdia.

Obytné, rekreačné a športové areály pozdĺž riek Laborec a Cirocha budú prepojené združeným rekreačným chodníkom, vedúcim po ochranných protipovodňových hrádzach.

Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky miestne komunikácie a pešie trasy v súlade s predpismi o premávke na pozemných komunikáciách. Cez územie obce je vyznačený úsek Humenskej cyklotrasy (reg.č. 5856), vedúci z mesta Humenné po ceste III. triedy, miestnych cestách a chodníku ku lávke cez Cirochu smerom na Hažín. Táto trasa je súčasťou kostrovej siete cyklistických komunikácií Prešovského kraja a okrem rekreačnej dopravy má aj dopravnú funkciu pre každodennú nemotoristickú dopravu do mesta Humenné. Zlepšovanie technických parametrov tejto cyklotrasy je navrhnuté výstavbou cyklistickej cestičky pozdĺž cesty III. triedy a vybudovaním novej lávky a združeného chodníka do Hažína. Ďalšie cyklistické trasy sú navrhnuté po miestnych komunikáciách a účelových poľných a lesných cestách v rekreačnej oblasti Veliká a do susedných obcí Kochanovce a Kamenica nad Cirochou.

V oblasti vodného hospodárstva. Existujúci verejný vodovod Lackovce s napojením na Východoslovenskú vodárenskú sústavu zabezpečí pitnú aj úžitkovú vodu v potrebnom množstve a tlaku pre zásobovanie existujúcej aj navrhovanej zástavby v obci v celom návrhovom období.

Akumulácia vody je v súčasnosti zabezpečená v existujúcom vodojeme Lackovce 1x50 m³, ktorý je potrebné rozšíriť o 150 m³, čím bude pokrytá predpokladaná potreba vody pre obec v návrhovom období aj s malou rezervou. Okrem zásobovania pitnou vodou vodojem zabezpečí aj potrebu požiarnej vody a pitnú vodu pre výrobné areály na území obce. Vodojem bude možné rozšíriť podľa skutočného vývoja odberu vody.

Vodné toky a ich vplyv: Keďže rieky Laborec a Cirocha sú biokoridormi, a Laborec je aj súčasťou vyhláseného územia európskeho významu s 2. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nie je vhodné ich toky technicky upravovať. Základnú ochranu územia pred privalovými vodami je potrebné zabezpečiť protipovodňovými opatreniami vo vyššej časti povodia Laborca tak, ako je to na Ciroche. Ich hlavnou súčasťou majú byť poldre a malé vodné nádrže, doplnené prehrádzkami a vodnými stupňami, regulujúce prietok vody vo vodných tokoch.

V riešenom území nie sú na riekach Laborec a Cirocha navrhované technické úpravy. V okolí riek je potrebné zachovať existujúcu prírodnú zeleň. Prípadné čiastočné úpravy tokov musia zachovať podmienky pre prirodzenú ichtiofaunu a rekreačnú plavbu malých športových plavidiel. Protipovodňovú ochranu zastavaného územia obce zabezpečí výstavba ciest, cyklistických cestičiek a chodníkov na násypoch, tvoriacich čiastočné protipovodňové opatrenia formou lokálnych ochranných hrádzí.

V oblasti zásobovania energiami. V lokalitách navrhovanej výstavby bývania a výrobných areáloch je potrebné budovať nové trafostanice z dôvodu dosiahnutia potrebných napäťových pomerov. V obci Lackovce sú takými lokalitami plochy navrhovanej výstavby rodinných domov v lokalitách Krivule, Za mostkom a Tabla, kde územný plán navrhuje samostatné trafostanice TS 8, TS 9 a TS 11 s výkonom 250 kVA. Na vylepšenie napäťových pomerov je pre navrhovaný rozvoj výrobnéj zóny v západnej časti katastra navrhnutá výstavba samostatnej trafostanice TR 10 s výkonom 250 kVA.

Verejné osvetlenie bude vedené z rozvádzačov verejného osvetlenia RVO, ktoré budú napájané zo samostatných vývodov priamo z nn-rozvádzača trafostaníc. V každej lokalite bude potrebné riešiť samostatný rozvádzač verejného osvetlenia. Predpokladané osadenie rozvádzačov je vedľa trafostaníc.

Pre pôvodnú aj novo navrhovanú zástavbu rodinných domov ako aj objekty občianskej vybavenosti v plnej miere postačuje kapacitne aj tlakovo vybudovaný existujúci prívodný plynovod. Existujúce oceľové plynovody je však potrebné zrekonštruovať a vymeniť na rozvody z PE potrubí. Pre navrhované lokality je potrebné rozšíriť distribučnú sieť stredotlakovým rozvodom. Pre zásobovanie rodinných domov, ktoré budú vybudované v prielukách súčasnej zástavby, je potrebné počítať iba s prípojkami z hlavného stredotlakového rozvodu.

Návrh územného plánu obsahuje také riešenia, ktoré by v sebe nemali niesť riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by doterajšie riziká mali obmedziť alebo vylúčiť, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo by významne narušovali pohodu a kvalitu života, resp. stav životného prostredia. Naopak, obsahuje riešenia, ktorými sa skvalitnia ekonomické, sociálne, bezpečnostné a zdravotné podmienky pre dotknuté obyvateľstvo.

Prechodné krátkodobé zhoršenie životných podmienok obyvateľov môže nastať pri stavebnej činnosti zvýšením hlučnosti, prašnosti, zvýšením produkcie odpadov (predovšetkým stavebných odpadov). Z dlhodobého hľadiska krátkodobé zhoršenie životných podmienok neznamená zvýšené riziko na obyvateľstvo

Hodnotiac vplyvy zámerov návrhu územného plánu na obyvateľstvo a jeho zdravie ako celku, môžeme ich zaradiť medzi vplyvy priame i nepriame, kumulatívne, dlhodobé i trvalé.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu nebude mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Vplyvy na horninové prostredie sa predpokladajú v etape výstavby plánovaných objektov v dôsledku odstránenia nadložných vrstiev a obnaženia horninového základu – tieto vplyvy nebudú siahäť nadmerne do hĺbky a nebudú podstatne narúšať kompaktnú horninu alebo sedimenty. Prípadné vplyvy budú priame a trvalé.

V katastrálnom území obce Lackovce sa nenachádzajú dobývacie priestory nerastov a hornín, ani nie sú vytýčené chránené ložiskové územia a prieskumné územia. Z toho hľadiska sú vplyvy na nerastné suroviny vylúčené.

V rámci predpokladaných geodynamických javov, predovšetkým zosuvov (ktoré sú typické pre flyšovú geologickú stavbu územia) návrh územného plánu nesituuje stavby či iné aktivity do plôch s reálnou existenciou, resp. potenciálnou možnosťou zosuvov. Je však potrebné uviesť, že v riešenom území zosuvné „polia“ nie sú registrované, čo však nevylučuje vznik potenciálnych zosuvov - malých enkláv vzhľadom na geologickú stavbu územia.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Povaha realizácie stavieb a činností podľa návrhu územného plánu nevyvolá zmeny v klimatických pomeroch obce a v jej okolí.

4. Vplyvy na ovzdušie

Realizácia navrhovaných stavieb a činností prezentovaných v návrhu územného plánu nevyvolajú negatívne zmeny v ovzduší. Územný plán nenavrhuje prevádzky a činnosti, ktoré by potenciálne významne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia.

Krátkodobé vplyvy na ovzdušie môžu spôsobiť stavebné práce v bezprostrednom okolí stavby formou zvýšenej prašnosti a emisií a hluku z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov a úpravy povrchu v kontakte s pôdou, prípadne horninovým podložím. Tieto vplyvy budú sekundárne, krátkodobé resp. dočasné, je možné ich predchádzať, resp. ich eliminovať aktuálnymi opatreniami.

5. Vplyvy na vodné pomery

V katastri obce nie sú správcami tokov vyhlásené inundačné územia. Pre územie obce bola spracovaná mapa povodňového ohrozenia, v ktorej je vymedzené územie ohrozované povodňami pri prietoku Q_{100} - ročnej vody. V riešenom území však už boli vybudované ďalšie ochranné protipovodňové hrádze, ďalšími hrádzami budú násypy plánovaných ciest, cyklistických cestičiek a chodníkov vedúcich súbežne s vodnými tokmi. Do doby ich výstavby je potrebné zabezpečiť individuálnu protipovodňovú bezpečnosť jednotlivých stavieb ich stavebným riešením.

Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako priame, dlhodobé až trvalé (v súvislosti s existenciou protipovodňových hrádzí).

V súvislosti so zrážkovými vodami budú zriaďované zasakovacie prvky pri spevnených plochách, uprednostňované dláždené pešie plochy oproti betónovým a asfaltovým. Zrážkové vody nebudú odvádzané do splaškovej kanalizácie, na ich odvádzanie bude slúžiť sústava priekop vedúcich popri miestnych komunikáciách a odvodňovacích kanálov. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako nepriame, dlhodobé až trvalé.

Vplyvy na vodné pomery ako celku budú teda rozmanité v závislosti od povahy zámeru a rozmanité čo do hodnotenia.

6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Realizácia činností a stavieb podľa ÚPN bude mať negatívne vplyvy na pôdy vzhľadom na úbytky poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Výstavba rodinných domov, bytov a rozširovanie objektov občianskej vybavenosti sa dotknú pôdy v rámci zastavaného územia, ale aj poľnohospodárskej pôdy v súčasnom extraviláne obce. Vplyvy úbytku pôdneho fondu čo do hodnotenia budú priame a trvalé.

Poľnohospodárska pôda mimo zastavaného územia bude zasiahnutá trvalými úbytkami predovšetkým realizáciou nových lokalít pre zástavby rodinných domov, realizáciou zástavby v navrhovaných športových a rekreačných lokalitách. Vplyvy sa vyhodnocujú ako priame a trvalé.

Nie všetky zábery pôdy sa týkajú poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Prehľad záberov poľnohospodárskej pôdy je samostatnou súčasťou dokumentácie ÚPN.

Nepredpokladá sa v súvislosti s návrhmi územného plánu kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd. Pri realizácii stavieb stavebník je povinný odstrániť orniciu z plochy stavby, skladovať ju a použiť na také účely, aby na inom mieste plnila funkciu ornice.

Základným predpokladom pred výstavbou objektov je vyňatie príslušných častí pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V podstate každý jeden zásah do pôvodných prírodných pomerov môže znamenať ovplyvňovanie fauny a flóry. Z dôvodu, že významnejšie spoločenstvá flóry a fauny a niektoré významné biotopy sa viažu na plochy vymedzené ako prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) a do niektorých týchto plôch navrhované aktivity podľa ÚPN zasahujú, je všeobecný predpoklad, že pri nerešpektovaní ekologických potrieb krajiny - jej segmentov môže dôjsť k významnejším negatívnym vplyvom na flóru a faunu a významné biotopy z hľadiska plošného záberu a redukcie ich funkcie.

V súvislosti s tým je ale potrebné uviesť, že návrh územného plánu obce Lackovce rešpektuje v tejto správe uvedenú súčasť živej prírody riešeného územia.

Predpokladané vplyvy zámerov prezentovaných v návrhu ÚPN na faunu:

Poznámka: Pod pojmom „fauna“ sa v správe o hodnotení jedná o chránené druhy živočíchov, t.z. o druhy európskeho a národného významu a ich biotopy.

Z aktivít, prezentovaných v návrhu územného plánu, u ktorých je predpoklad vplyvu na flóru, faunu a biotopy, sú vybrané tieto:

- V zastavanom území obce, resp. na jej okraji: Výstavba rodinných domov, bytov, doplnenie zariadení občianskej vybavenosti; výroba a sklady v areáli hospodárskeho dvora; šírkové úpravy cestných komunikácií v obci a úpravy miestnych komunikácií, zriadenie parkovísk, vybudovanie zástavkových ník pre verejnú dopravu; realizácia úprav súvisiacich s odvádzaním dážďových vôd; rozvoj verejnej zelene v obci.

Všeobecne vplyvy týchto stavieb a činností nebudú podstatné a budú mať len mierny alebo nijaký efekt predovšetkým na faunu, tolerujúcu urbánne prostredie. V zastavanom území sa zámery návrhu územného plánu napriek širokej škále návrhov prakticky nedotknú; chránená fauna (predovšetkým avifauna a netopiere) tolerujúca a využívajúca urbánne prostredie je schopná sa v súvislosti s ľudskými aktivitami premiestňovať a primerane na ne reagovať. Tu je potrebné konkrétne realizáciu aktivít plánovať tak, aby neboli podstatne narušené niektoré cykly, ako napr. hniezdenie a výchova mláďat. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako nepriame, sekundárne a krátkodobé.

- Mimo zastavaného územia obce: Výstavba rodinných domov a iných objektov na nových stavebných plochách a s touto výstavbou súvisiace budovanie infraštruktúry (rozširovanie splaškovej kanalizácie, rozširovanie plynifikácie, realizácia úprav súvisiacich s odvádzaním dážďových vôd).

Všeobecne vyčlenenie nových plôch na výstavbu mimo zastavaného územia obce zapríčiní u pohyblivých jedincov fauny postupné alebo okamžité opustenie plochy pri konkrétnych stavebných aktivitách, ohrozujúcich ich životný priestor, resp. teritórium. Vplyvy týchto aktivít a činností budú nepodstatné, budú mať len mierny efekt, pretože na plochách plánovaných na výstavbu sa chránené druhy živočíchov takmer nevyskytujú – trvalé trávne porasty sú intenzívne obhospodarované (s výnimkou niektorých druhov vtákov a hmyzu, ktoré areál aj tak opustia). Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako nepriame, sekundárne a krátkodobé.

- Mimo zastavaného územia obce v súvislosti so zámermi, ktoré budú umiestňované v tesnej blízkosti sprievodnej vegetácie Cirochy a Laborca, môže ich realizáciou (najmä v etape výstavby) dochádzať k vyrušovaniu avifauny, predovšetkým v reprodukčnom (hniezdnom) období a tiež bobra vodného a vydry riečnej počas pobytu v tangovanom úseku a v čase výchovy mláďat. Eliminácia týchto negatívnych vplyvov bude spočívať vo vhodnom načasovaní stavebných aktivít mimo obdobia hniezdenia a výchovy mláďat. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako priame, sekundárne a krátkodobé (v závislosti od druhu a veľkosti populácie niektorých druhov).

V súvislosti s hĺbkovými výkopovými prácami pri stavbách objektov v blízkosti sprievodnej vegetácie (brehových porastov) vodných tokov alebo v blízkosti lesa v období marec – apríl môže dochádzať v čase reprodukčnej migrácie obojživelníkov k vodám, k padaniu obojživelníkov (najmä chránených ropúch a skokanov) do základových jám, ktoré pôsobia ako pasce bez možnosti ich opustenia. Tu bude potrebné organizovať opatrenia na ich zber a záchranu. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako priame, sekundárne a krátkodobé (v závislosti od druhu a veľkosti populácie).

Mimo zastavaného územia (až na krátky úsek v intraviláne) vedú navrhované cyklotrasy (ktoré využívajú súčasné nespevnené komunikácie, ale i spevnené).

Jedna z ťažiskových cyklotrás vedie po trase cesty III/3838 výlučne súčasným intravilánom a budúcim plánovaným intravilánom, cesta vytvára komunikačný prieťah cez obce. Napája sa na plánovanú cyklotrasu vedúcu intravilánom obce od Cirochy smerom na sever do Udavského. Mimo súčasného i plánovaného zastavaného územia obce smerom na Udavské, prechádza poľnohospodárskou krajinou s dominujúcou ornou pôdou. Vo vzťahu k ochrane biotopov, faune a flóre trasovanie cyklotrás nemá a nebude mať významné negatívne vplyvy. V prípade ohrozenia niektorého druhu fauny štátna ochrana prírody môže obmedziť na určitú dobu pohyb po cyklotrase; takéto opatrenie sa neočakáva vzhľadom na charakter zastavaného územia a voľnej poľnohospodárskej krajiny. Toto opatrenie sa týka aj trasovania turistických chodníkov, predovšetkým smerujúcich do lesnatej severovýchodnej časti katastra v masíve Velikej, kde narozdiel od poľnohospodárskej krajiny s dominujúcou ornou pôdou masí Velikej poskytuje pobytové i hniezdne podmienky pre druhy avifauny národného i európskeho významu (s dôrazom na skutočnosť, že východná časť masívu Velikej v riešenom katastrálnom území sa priamo kontaktuje s územím Chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina).

- Migračné trasy nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovne terestrických, vodných a na vodu naviazaných živočíchov (za potravou, za rozmnožovaním) nie sú plánovanými zámermi podstatne narušené, s výnimkou pomestných a dočasných zásahov, realizovaných v súvislosti s budovaním viacúčelových protipovodňových hrádzí (cyklocestičky, turistické chodníky) a oddychových a športových zón do blízkosti líniových hydricko-terestrických biokoridorov a do priestorov lúčnych spoločenstiev, ktoré sa o.i. vyznačujú aj sezónnou alebo stálou prítomnosťou chránených druhov fauny. Výlučne terestrické biokoridory, ktoré využívajú predovšetkým cicavce (vysoká zver, šelmy) nebudú dotknuté, pretože definovanie takého biokoridoru nie je viazané na úzky koridor, ale naopak, na relatívne široký; to sa týka aj avifauny v priestore. V riešenom území takýto biokoridor nadregionálneho významu spája v riešenom katastri rieku Laborec, komplex Velikej s pokračovaním už mimo riešeného katastra do Laboreckej vrchoviny a Bukovských vrchov. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako nepriame, sekundárne a krátkodobé alebo dočasné.

Migrácia, resp. odovzdávanie genetických informácií limnických (vodných) živočíchov sa v riešenom území deje výlučne vo vodnom prostredí, ktoré predstavuje médium hydrickej časti hydricko-terestrických biokoridorov. Na niektorých miestnych vodných tokoch (presne nedefinovaných) územný plán o.i. navrhuje niektoré vodozádržné opatrenia – prehrádzky. Ide o pozitívny prvok, z hľadiska migrácie vodných živočíchov nesmú však tieto stavby na tokoch pôsobiť ako neprekonateľné migračné bariéry. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako nepriame, sekundárne a krátkodobé alebo dočasné v prípade, ak stavby a činnosti nebudú mať bariérový efekt. V návrhu územného plánu sa vylučuje výstavba malých vodných elektrární. V prípade, ak by sa vodozádržné stavby stali bariérami, negatívne vplyvy budú vyhodnotené ako priame, kumulatívne a dlhodobé.

Predpokladané vplyvy zámerov prezentovaných v návrhu ÚPN na flóru:

Poznámka: Pod pojmom "flóra" sa jedná o chránené druhy rastlín, t.z. o druhy európskeho a národného významu a ich biotopy.

Aktivity návrhu územného plánu v zastavanom území pochopiteľne nemajú vplyv na chránenú flóru. Vzhľadom ku skutočnosti, že v riešenom katastri sa chránené druhy rastlín vyskytujú v masíve Velikej, predovšetkým v krovinatých priestoroch západného výbežku Velikej (resp. RBC Veliká) a v európsky významných biotopoch navrhovaného ÚEV Stredný tok Laborca a Cirochy (kde výskyt

významných a chránených druhov je evidovaný, v ostatných častiach riešeného územia nie je podrobne podchytený), je len hypoteticky pravdepodobné, že niektoré aktivity ÚPN budú znamenať aj zásah do niektorých druhov v rámci ich biotopov, resp. stanovišť.

Do lokalít s evidovanými výskytmi chránených druhov rastlín zábery návrhu územného plánu priamo nie sú umiestňované.

Predpokladané vplyvy zámerov prezentovaných v návrhu ÚPN na biotopy:

Poznámka: Pod pojmom „biotopy“ sa jedná o biotopy európskeho a národného významu.

Biotopy národného významu. V katastrálnom území obce Lackovce sa pravdepodobne vyskytuje biotop **Lk7 Psiarkové aluviálne lúky**. V katastri riešeného územia k botanicky najhodnotnejším travinným lokalitám budú patriť psiarkové aluviálne lúky, situované západne od sídla v nive Laborca, ale pravdepodobne aj v nive Cirochy na hranici lužných vrbovo-topoľových a jelšových porastov sprievodnej vegetácie toku. Lokality biotopu nie sú v súčasnosti ešte zmapované.

Do priestorov, resp. línie prirodzenej sprievodnej vegetácie oboch tokov návrh územného plánu navrhovanými aktivitami zásadne nezasahuje, vplyv na biotop Lk7 v súvislosti s návrhom územného plánu sa vylučuje.

K biotopom národného významu je potrebné zaradiť aj biotop **Br1 Štrkové lavice bez vegetácie**, ktorý sa premenlivo, resp. sezónne vyskytuje najmä v korytách Laborca a Cirochy, ale môže sa (v závislosti od aktuálnych hydrologických podmienok) vyskytovať v koryte vodného toku Kamenica. Jedná sa o biotop, ktorý prirodzene vzniká alebo zaniká aktivitou vodného toku a ktorý slúži ako pobytový a hniezdny biotop pre špecifické druhy vodnej avifauny.

Navrhovaný územný plán do biotopu Br1 nezasahuje. V záujme ochrany biotopu je potrebné zabrániť vyťažovaniu štrkopieskov na štrkových laviciach vodných tokov.

K lesným biotopom národného významu v masíve Velikej 307, juhozápadne od kóty sa zaraďuje lesný porast s označením **Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské**, ktorý tvorí mezofilný zmiešaný listnatý les s prevahou porastov duba zimného (*Quercus petraea*) alebo hraba (*Carpinus betulus*) s prímесou buka, menej ďalších drevín.

Do biotopu Ls2.1 v masíve Velikej územný plán navrhuje trasovanie turistického chodníka, ktorý je vedený od obecného cintorína lesnatým územím na severovýchod k navrhnutému rekreačnému oddychovému miestu (ďalej sa napája na združený turistický chodník vedúci na kótu Velikej, resp. k navrhovanej vyhladkovej veži).

Turistický chodník je navrhnutý v trase existujúceho lesného chodníka, takže priame vplyvy na biotop sú vylúčené. Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako nepriame a trvalé.

Biotopy európskeho významu. V riešenom území príslušné odborné organizácie registrujú prítomnosť biotopov európskeho významu, ktoré zaraďujeme k biotopom lesným.

Lesné biotopy európskeho významu v území reprezentuje biotop **Ls5.1, 9130 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy**. Na Slovensku je tento lesný biotop pomerne rozšírený a relatívne bežný, v európskom meradle patrí medzi vzácne biotopy. V katastri Lackoviec sa biotop vyskytuje v severovýchodnej časti masívu Veliká a to severne, východne a južne od kóty 307.

V návrhu územného plánu biotopom vedie združený turistický chodník (peší, kombinovaný s cyklocestičkou) na kótu 307 Veliká a k južne položenej navrhovanej vyhladkovej veži. Jej umiestnenie v teréne znamená zásah do biotopu, ktorý je vzhľadom k plánovanej rozlohe základu veže malý a teda nepodstatný.

Predpokladané vplyvy je možné vyhodnotiť ako priame, kumulatívne (kombináciou pešej trasy a cyklocestičky), dlhodobé až trvalé.

K špecifickým lesným biotopom (v poľnohospodárskej krajine, nie na lesnom fonde) sa zaraďuje aj sprievodná vegetácia vodných tokov (brehové porasty), t.z. biotop **Ls1.1, 91E0^{*} Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy** – z hľadiska významu prioritný biotop. V riešenom katastri je tento biotop v poľnohospodárskej krajine a v sídle vďaka dvom hydrologickým osiam (rieky Laborec a Cirocha) dominantný a výrazný.

Priamo do biotopu územný plán nenavrhuje aktivity, rešpektuje súčasný stav (vrátane existencie ÚEV Stredný tok Laborca a RBk Cirocha). Vplyvy je možné teoreticky očakávať zo strany zastavaného územia (aj plánovaného), umiestnenia niektorých zámerov situovaných v tesnej blízkosti oboch vodných tokov; intenzitu vplyvov negatívnej povahy je však možné eliminovať v procesoch predprojektovej a projektovej prípravy zámerov, resp. stavieb.

Predpokladané vplyvy je možné lokálne vyhodnotiť ako priame (v prípade preložky cesty II/559), nepriame, a v závislosti od povahy toho ktorého zámeru ako dočasné alebo dlhodobé.

8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Výrazné vplyvy na štruktúru (s tým súvisiace využívanie krajiny) a scenériu krajiny bude mať situovanie a výstavba navrhovaných nových plôch, určených pre výstavbu rodinných domov a bytov východne od Laborca v súčasnej poľnohospodárskej krajine v priestoroch vymedzených v západnej, severnej a východnej časti obce v lokalitách Tabla, Hliniská, Krivule, Za mostkom a Vyšné záhumienky.

Obraz krajiny sa čiastočne zmení aj realizáciou plánovanej preložky cestnej komunikácie II/559.

Prírodné dominanty pohľadovo nebudú potlačené, radikálne sa však zmení krajinný obraz v poľnohospodárskej krajine východne od nivy Laborca, severne a východne od sídla.

Vplyvy na krajinu je možné vyhodnotiť ako priame, nepriame, ale aj sekundárne a trvalé, prípadne dlhodobé.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability

Vplyvy na chránené územia. V katastrálnom území obce Lackovce nie je vyhlásené, ani projektované chránené územie prírody národnej siete.

Zo siete chránených území Natura 2000 na severozápadnej hranici riešeného územia sa katastrálne územie obce Lackovce čiastočne kontaktuje s Územím európskeho významu Stredný tok Laborca, teoreticky to znamená možné vplyvy zo strany riešeného územia.

Do katastrálneho územia obce Lackovce priamo nezasahuje chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina, východná hranica katastra, predovšetkým masívom Velikej sa priamo dotýka Chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina, t.z. že akékoľvek aktivity v kontaktnej zóne katastra s CHVÚ môžu mať významný vplyv na integritu susediacich častí CHVÚ.

Obe chránené územia európskej siete Natura 2000 jednoznačne korešpondujú s biotopmi európskeho významu, podrobne popísanými v kap. III/7, v odseku Predpokladané vplyvy zámerov prezentovaných v návrhu ÚPN na biotopy. Pre obe chránené územia platí hodnotenie vplyvov tak, ako je uvedené v spomínanej kapitole/odseku.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability. Základná charakteristika a hierarchické členenie prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území sú uvedené v kap.II/8 v odseku Územný systém ekologickej stability.

Pre NRBk Laborec platí tá istá charakteristika vplyvov, ako pre SKUEV0895 Stredný tok Laborca, a príslušnými biotopmi európskeho významu (prekrývajú sa).

Nadregionálny biokoridor (NRBk) rieky Laborec (čiastočne sa územne dotýka riešeného katastra) je v návrhu územného plánu čiastočne dotknutý realizáciou plánovanej preložky cesty II/559. Vplyvy je možné lokálne vyhodnotiť ako priame, dlhodobé až trvalé.

Nadregionálny terestrický biokoridor (NRBk) Laborec – Veliká – Laborecká vrchovina – Bukovské vrchy ostáva z hľadiska funkcie nedotknutý (aj napriek skutočnosti, že v priestore územný plán deklaruje niektoré zábery málo podstatného vplyvu – turistické trasy, rekreačnú oddychovú zónu, vyhliadkovú vežu). Vplyvy je možné vyhodnotiť – v závislosti od zámeru a lokality – ako priame, nepriame a dlhodobé.

Regionálne biocentrum (RBc) Veliká – charakteristika možných vplyvov sa prekrýva z predchádzajúcim prvkom ÚSES – je jeho súčasťou.

Regionálne biocentrum (RBc) Sútok Laborca a Torosy sa len nepodstatne dotýka katastrálneho územia Lackoviec. Návrh územného plánu obce Lackovce neumiestňuje do tangovaného priestoru žiadne zámery.

Regionálny biokoridor (RBk) Cirocha – do biokoridoru návrh územného plánu umiestňuje len oddychovú zónu, čím rešpektuje jeho status.

Miestne/lokálne biocentrum (LBc) lúčnych spoločenstiev v širšom priestore koryta a nivy Cirochy v polohe pod lokalitou Pod kapustiankami, v polohe Javorky a Za vodou (západne od Kamenického potoka) a lúčnych spoločenstiev východne od Kamenického potoka. Do priestoru návrh územného plánu umiestňuje rekreačnú oddychovú zónu východne od Kamenického potoka. Vplyvy je možné vyhodnotiť – v závislosti od veľkosti plochy a charakteru vybavenia ako priame, nepriame, z hľadiska doby trvania nedefinované.

Miestne biocentrum (LBc) lúčnych spoločenstiev v polohe Nad lístkom. Do priestoru územný plán umiestňuje na hranici trvalých trávnych porastov a lesných porastov masívu Velikej združený turistický chodník vedúci ku kóte 307 Veliká a k plánovanej vyhladkovej veži južne od uvedenej kóty. Turistický chodník nebude mať negatívny vplyv na integritu miestneho biocentra. Vplyvy je možné vyhodnotiť – ako nepriame a dlhodobé.

Miestne biocentrum (LBc) Jazero L.A. Predstavuje ho rybník vytvorený v aktuálnej rekreačnej zóne obce v polohe Dielnice. Vzhľadom k umiestneniu v blízkosti regionálneho biokoridoru Cirocha je možné jeho prirodzené zatriedenie do územného systému ekologickej stability (potenciálny pobytový a hniezdny biotop vodného a pri vode žijúceho vtáctva). Negatívne môže pôsobiť na predpokladaný význam blízkosť severne umiestneného plaveckého bazénu. Vplyvy je možné vyhodnotiť ako nepriame, sekundárne a synergické.

Miestny biokoridor (LBk) Kamenického potoka a jeho pravostranného bezmenného prítoku v priestore pred vtokom do Cirochy. Do priestoru východne od vodného toku návrh územného plánu umiestňuje rekreačnú oddychovú. Vplyv existencie oddychovej zóny je aktuálne nedefinovateľný, závisí od veľkosti plochy a vybavenia.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Negatívne vplyvy na kultúrne a historické pamiatky sa z hľadiska návrhu územného plánu neočakávajú, územný plán tento fenomén v obci potvrdzuje a rešpektuje. To sa týka aj známych a reálne predpokladaných archeologických nálezísk. Nové archeologické lokality môžu byť objavené počas výstavby objektov vyplývajúcich so zámerov návrhu ÚPN.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality nie sú v tejto správe hodnotené z dôvodu ich absencie v riešenom území.

12. Iné vplyvy

Iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa ÚPN neboli v rozsahu tohto hodnotenia identifikované.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Dokumentácia ÚPN obce Lackovce je vypracovaná o.i. v súlade s § 2 ods.1 písm.g) zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon), ktorý ustanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania

prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“.

Predpokladá sa, že činnosti a stavby podľa návrhu územného plánu budú mať určitý vplyv na životné prostredie (v závislosti od charakteru aktivít a stavieb a ich umiestnenia v krajine). Je však potrebné skonštatovať, že takmer nijaký z týchto vplyvov nie je možné v tomto štádiu vyhodnotiť ako vplyv významnej intenzity. Výnimkou však za určitých okolností môžu byť zámery územného plánu v kontakte s tokom Laborca (ÚEV, významný prvok ÚSES, európsky významný biotop), kde pri realizovaní plánovanej výstavbe preložky cesty II/559 môže v extrémnom prípade dôjsť k ohrozeniu, degradácii alebo znehodnoteniu častí sprievodnej vegetácie toku a vodného toku; táto konštatácia sa však netýka priamo návrhu územného plánu, ale následnej realizácie a využívania!

Územný plán navrhuje aj realizáciu takých činností, ktoré samostatne v štádiu prípravy, zisťovacieho konania alebo povinného hodnotenia podliehajú posúdeniu podľa zákona EIA. Až na základe poznania podrobnejšieho riešenia v územnom pláne navrhovaných stavieb a činností, budú môcť byť v procese posudzovania konkrétnych činností a stavieb identifikované možné negatívne vplyvy a špecifikované konkrétne opatrenia na zmiernenie ich vplyvov na prírodu a životné prostredie vôbec.

Regulácia činností a stavieb realizovaných v budúcnosti podľa návrhu územného plánu obce Lackovce tak, aby sa zabezpečila minimalizácia negatívnych vplyvov na životné prostredie, musí byť podložená dodržaním ustanovení právnych predpisov, aktuálne uplatňujúcich sa v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia, to znamená aktuálnych právnych predpisov na úsekoch ochrany prírody a krajiny, ochrany ovzdušia, ochrany vôd, ochrany pôdneho fondu, odpadového hospodárstva, hluku, starostlivosti o pamiatky, prioritne na úseku ochrany zdravia obyvateľstva a v neposlednom rade právneho predpisu na úseku posudzovania vplyvu na životné prostredie.

14. Zhodnotenie splnenia požiadaviek zo stanovísk k oznámeniu

Oznámenie o hodnotenom strategickom dokumente Okresný úrad v Humennom, odbor starostlivosti o životné prostredie zverejnil a doručil dotknutým subjektom a obci Lackovce. V stanoviskách boli koncipované viaceré špecifické pripomienky, ktoré v jednotlivých bodoch sú obsiahnuté v Rozsahu hodnotenia, určenom podľa § 8 zákona č. 24/2006 pre hodnotenie vplyvov návrhu strategického „Územný plán obce Lackovce“ (vydal Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o životné prostredie 3. novembra 2021, č. OU-HE-OSZP-2021/009577-017-SL).

Je možné konštatovať, že všetky pripomienky a požiadavky vyplývajúce zo stanovísk k oznámeniu sú zakomponované do dokumentácie návrhu územného plánu.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia zamerané na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Lackovce sú súčasťou záväzných regulatívov územného plánu, vrátane vymedzenia verejnoprospešných stavieb.

Z pohľadu posúdenia vplyvov na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné, pozornosť je predovšetkým potrebné venovať požiadavkám, vyplývajúcim zo stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente, zakomponovaným „v rozsahu hodnotenia“.

Konkrétne stanovené preventívne, eliminačné a kompenzačné opatrenia na minimalizáciu vplyvov činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Lackovce na životné prostredie budú vymedzené – špecifikované vo vyjadreniach, stanoviskách, rozhodnutiach, povoleniach a súhlasoch dotknutých orgánov štátnej správy, verejnej správy a dotknutých subjektov, vydávaných v súlade s aktuálnymi právnymi predpismi zákonodarcu alebo rezortov a v odbornom posudku k strategickému dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

V dokumente Rozsah hodnotenia, ktorý vydal Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie v Humennom 3. novembra 2021 sa pre ďalšie hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Lackovce“ neurčujú varianty.

Z toho hľadiska je „porovnanie variantov“ bezpredmetné.

V porovnaní s tzv. nulovým variantom je predložený strategický dokument „Územný plán obce Lackovce“ v etape návrhu jednoznačne výhodnejší a progresívny vo všetkých oblastiach, ktoré aktuálne územno-plánovacia dokumentácia rieši. Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia v rozsahu jeho aktuálne zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia.

Navrhovaný územný plán je výhodnejší, pretože rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce, vrátane jej obyvateľov a ich zdravia. Vytvára tiež podmienky na zlepšenie ekonomického postavenia obce, sociálno-ekonomického postavenia jej obyvateľov a environmentálnej problematiky.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Ako hlavné kritérium pri hodnotení sú predpokladané vplyvy navrhovaného územného plánu na životné prostredie a odhad ich významnosti v kapitole III. tejto správy o hodnotení, na základe poznania krajiny a bioty riešeného územia.

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území (vrátane environmentálnych dokumentácií súvisiacich s problematikou obce), z konzultácií s odbornými organizáciami (napr. územne príslušnou odbornou organizáciou ochrany prírody – Správou CHKO Východné Karpaty v Medzilaborciach), ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi a z poznania prírodných daností riešeného územia spracovateľom správy o hodnotení.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení

Nedostatky pri vypracovávaní správy vychádzajú zo skutočnosti, že pre obec Lackovce nie sú známe relevantné konkrétne údaje, charakterizujúce merateľný stav niektorých zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie (napr. územne konkrétne údaje z meraní o kvalite a stave ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdneho horizontu).

Neurčitosti môžu vyplývať i zo skutočnosti, že na základe návrhov územného plánu nie je pochopiteľne možné určiť, o aké konkrétne spôsoby a metódy realizácie činností sa bude jednať v rámci navrhovaných funkčných plôch. Nie sú a nemôžu byť k dispozícii detailné technické údaje, tie sa budú riešiť na úrovni konkrétnej predprojektovej a projektovej prípravy stavby, resp. činnosti.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Obec Lackovce nemá v súčasnosti pre ďalší rozvoj platnú územno-plánovaciu dokumentáciu. Pre riadenie rozvoja obce, s cieľom zabezpečiť jej atraktivnosť pre obyvateľstvo, zabezpečiť podmienky pre ďalší ekonomický a sociálny rast pri minimalizácii vplyvov na životné prostredie, pri realizácii nových aktivít na území obce (aj v kontexte so širším geografickým priestorom) je nevyhnutné riadiť

sa koncepčným dokumentom s jasne stanovenými územnopriestorovými pravidlami a zásadami. Takéto požiadavky hodnotený Územný plán obce Lackovce plní.

Návrh územného plánu obce Lackovce je vypracovaný v súlade s nadradenými koncepciami starostlivosti o životné prostredie, nadradenými územno-plánovacími dokumentáciami, primerane rieši problematiku obyvateľstva a jeho zdravia, rieši návrhy na odstránenie environmentálnych problémov, rešpektuje historický charakter obce a historické a kultúrne pamiatky a potenciálne archeologické náleziská a lokality, územný systém ekologickej stability a chránené územia.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Gúgh, J, Trnka, A., Karaska, D., Ridzoň, J., 2015: Zásady ochrany európsky významných druhov vtákov a ich biotopov. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica.
- Karaska, D., Trnka, A., Krištín, A., Ridzoň, J., 2015: Chránené vtáčie územia Slovenska. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica.
- Kočický, D. et al., 2019: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Humenné. SAŽP, spracovateľ ESPRIT, s.r.o., Banská Štiavnica.
- Kol., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 1.vyd. MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica.
- Kol., 1980: Atlas Slovenskej socialistickej republiky. SAV Bratislava.
- Kol., 1994: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Humenné. SAŽP, pobočka Košice.
- Ligus, V. (hlavný riešiteľ) et al., 2022: Lackovce, okres Humenné. Územný plán obce. Ateliér Urbeko s.r.o. Prešov.
- Miklós, L., Izakovičová, Z. et al, 2006: Atlas reprezentatívnych geoekosystémov Slovenska. SAV, MŽP SR a MŠ SR Bratislava.
- Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava.
- Žec, B. et al., 2006: Geologická mapa Nízkych Beskýd – stredná časť. GÚDŠ Bratislava.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Lackovciach .....

.....

Štatutárny zástupca obce Lackovce